

GRADISOV VESTNIK

Leto XXVIII
Ljubljana, junij 1986
Štev. 337

Za nami so srečanja gradbenikov

Spremenljivi uspehi Gradisovih zastopnikov

Spomladi, ko se okrepi gradbeniška dejavnost, oživita tudi športno in kulturno delovanje gradbincev. Tako so se maja in junija zvrstile prireditve kot so kulturno srečanje, proizvodno tekmovanje, športne igre in še kaj. 8. kulturno srečanje je potekalo od 19. do 23. maja v Brežicah, ostale prireditve pa so se zvrstile 6. in 7. junija. Proslava Dneva gradbincev in finale športnih iger sta bile v Novem mestu, proizvodno tekmovanje pa v Ljubljani.

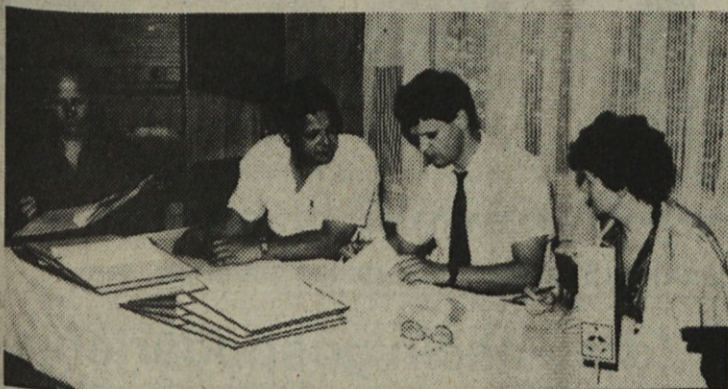
Vseh teh srečanj so se udeležili tudi delavci Gradisa. Pri športu so bili dobri, dosegli so drugo mesto in ponovili lanskoletni uspeh. Naši predstavniki na proizvodnem tekmovanju pa so morali zadovoljiti z devetimi mestom, medtem ko so bili

lani na tem tekmovanju celo zmagovalci.

Tako kot v preteklih letih, smo imeli tudi letos naše predstavnike na kulturnem srečanju, vendar zanimanje za to srečanje v Gradisu

Priznanje Republiškega odbora sindikata gradbenih delavcev Slovenije sta iz Gradisa prejela Janez Vodopivec (na sliki) in Franc Čontala

Podpis pogodbe za modernizacijo elektrolize v Kidričevem

Pogodba vredna 3,5 milijarde dinarjev

Zelena luč za gradnjo v Kidričevem

Pred dnevi so na slovesen način predstavniki Gradisa in UNIALA — Tovarne glinice in aluminija Boris Kidrič iz Kidričevega podpisali pogodbo za izvajanje gradbenih del za modernizacijo elektrolize v Kidričevem.

Izgradili naj bi dve proizvodni dvorani s kletjo in spremljajoče objekte. To bo letos največje gradbišče na severovzhodu Slovenije. Gradisovci so v teh dneh že pričeli z deli, postavili so betonsko in druge potrebne objekte za gradnjo.

V času, ko to poročamo, so dela že v polnem zamahu. Delavci bi naj delali tudi po dvanaest ur, kajti vsak izgubljen dan pomeni velik izpad bodoče proizvodnje. Gradbinci upajo, da jim

време ne bo nagajalo, tako da bodo lahko glavna gradbena dela končali do konca letošnjega leta.

Vrednost gradbeno obrtniških del znaša 3,5 milijarde dinarjev. Poleg domače opreme bodo del tudi uvozili iz Francije, Švice in Zahodne Nemčije. Nova elektroliza naj bi pričela poizkusno obratovati že jeseni leta 1988.

Več o sami gradnji bomo poročali v eni prihodnjih števil Gradisovega vestnika.

Franjo Stromažer

Predstavniki treh prvouvrščenih ekip na ŠIG-u. V sredini je predstavnik zmagovalca, Ingrada, levo je Alojz Polajnar iz Gradisa (drugo mesto) in desno predstavnik Pionirja (tretje mesto)

upada, medtem ko v drugih delovnih organizacijah narašča.

Na notranjih straneh objavljamo obširneje prispevke o teh srečanjih.
C. Pavlin

Iz vsebine:

- Zdrav način gospodarjenja
- Odbori in komisije DS DO
- Motnje v poslovanju SPO
- Počitniški domovi so polno zasedeni

Veliko besed, ki jih najdemo tudi drugje

10. kongres Zveze sindikatov Jugoslavije

10. kongresa ZSJ je za nami. Strniti svoje občutke takoj po kongresu ni tako enostavno, saj je bilo potrebno predelati nekaj sto strani gradiva, ki smo ga prejeli, v njem pa je strnjen ne samo resolucijski material, ampak tudi povzetki dela posameznih kongresnih komisij.

Glede na to, da ne spadam med pretirane optimiste, tudi moja ocena o uspešnosti kongresa ne bo podobna šopku rož. Veliko pohvalnih besed lahko izrečem organizatorjem in gostoljubnim domačinom, ki se bodo v letu kongresov dodobra namučili s sprejemi več tisoč delegatov.

Nikakor pa ne soglašam z načinom dela posameznih komisij. Razprave so tekale brez predhodnega

preverjanja prijavljenih tem in smo ure in ure poslušali takorekoč isto, prepričana pa sem, da je bila marsikatera, v pisni obliki oddana razprava, zanimivejša. Usoda tovrstnih razprav pa je zame že vnaprej jasna!

Zaradi takšnega načina dela tudi slovenski gradbinci niso dobili mesta, ki bi tako številni panogi na kongresu prav gotovo pripadalo.

Majda Jovan-Toplak

Nekaj poudarkov iz razprave Majde Jovan-Toplak (Giposs), ki je na 10. kongresu ZSJ zastopala slovenske gradbenike

Nekaj poudarkov iz razprave Majde Jovan-Toplak (Giposs), ki je na 10. kongresu ZSJ zastopala slovenske gradbenike:

● Prihajam iz vrst več kot 82.000 gradbenih delavcev Slovenije. Okrog 4.000 izmed njih je trenutno zaposlenih na tujih gradbiščih, kjer letno ustvarimo preko 10 odstotkov celotne realizacije. V domovini je investicijskih del vse manj, pa tudi v tujini nam zadnji čas ne cvetijo rože.

● Poslati delavca na delo v tujino pomeni, tudi s sindikalnega stališča, precejšnjo spremembo. Pogoji dela, delovanja in življenja se spreminjajo iz države v državo in zato je treba upoštevati to specifiko. Problemi so manjši, če je razrešljivi na zahodu, mnogo težje v državah v razvoju, kjer že sama organiziranost matične države postavlja določene zahteve za naše sodelovanje, vendar pa je ravno v takem primeru potrebna mnogo večja organiziranost sindikata.

● V Sloveniji smo ravno problemu življenjskih pogojev in informiranju posvetili veliko časa. S tem se na ravni Republiškega odbora sindikata delavcev v gradbeništvu ukvarja Komisija za dela v tujini in Komisija za informiranje. Dosegli smo precejšnje izboljšanje prav zaradi medsebojnega sodelovanja celotne gradbene operative v Sloveniji, zaradi izmenjave izkušenj in odprtosti velikih sistemov. Skoraj povsod, kjer je to možno, smo zagotovili ustrezno kulturno in športno aktivnost, pošiljamo ustrezno število dnevnega jugoslovanskega časopisa in interna glasila, telex vesti Radia Ljubljana, in lastne telex vesti (Gradis), video kasete, ki jih tudi sami snemamo.

● Obstali pa smo pred problemom, ki ga sindikat sam ne more rešiti. Tu mislim predvsem na posredovanje tistih informacij, ki se nanašajo na politično in gospodarsko situacijo v Jugoslaviji, na spremembe določenih carinskih in podobnih predpisov, ki delavce še kako zanimajo, vendar o njih ne dobijo informacij v časopisih. Želeli bi, da se v naš sistem obveščanja vključijo tudi ambasade, konzulati in gospodarska predstavništva v posamezni državi in s kratkimi pisnimi obvestili in občasnimi osebnimi obiski gradbišč neposredno seznanijo delavce s tovrstnimi informacijami.

● Problemi, ki so za delavca v domovini malenkostni, lahko postanejo v tujini ogromni in povzročijo, predvsem zaradi neobveščenosti oziroma napačnih informacij, nezadovoljstvo, ki pogosto privede tudi do glasnih protestov.

● In prav pridobivanju novih del bomo morali v prihodnje posvetiti večjo pozornost. Tudi v sindikatu gradbenih delavcev Slovenije zastopamo stališče, da edino uspešna referenca na domačem trgu vodi v tujino in zavračamo predloge, ki jih vse pogosteje slišimo in občasno tudi izvajamo, da se dela, ki so pridobljena na državnem nivoju, delijo po nekakšnem ključu. Vsi se moramo zavedati, da je nosilec posla v tujini lahko le organizacija, ki že doma uspešno nastopa in ima tudi izkušnje, strokovne delavce in sredstva za izvedbo pridobljenih del v tujini.

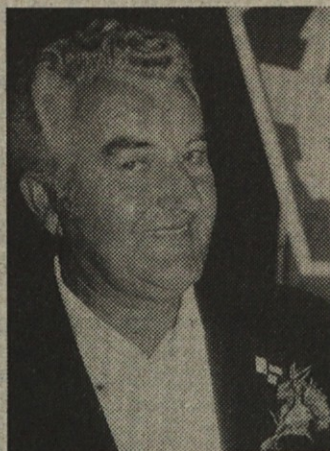
Srebrne sindikalne znake so prejeli

Ivan Lovše (OGP) in OO ZS Interna banka

V kulturnem domu Papirnice Vevče je bila 30. maja slovesna podelitev srebrnih zankov Zveze sindikatov Slovenije, ki jih podeljuje občinski sindikalni svet Ljubljana Moste-Polje. Znake, ki so jih prejeli za dolgoletno in požrtvovalno delo v sindikalni organizaciji in za pomembne uspehe pri njenem uveljavljanju, je slavljenjem izročila predsednica občinskega sindikalnega sveta Ljubljana Moste-Polje, Marija Fedran.

Med 18. dobitniki sta bila tudi dva iz Gradisa. Srebrni znak Zveze sindikatov Slovenije je prejel Ivan Lovše iz Obrata gradbenih polizdelkov in osnovna organizacija ZSS naše Interne banke. Priznanje je v imenu sindikata Interne banke prevzela Kristina Nose.

C. P.

Ivan Lovše

Kristina Nose

Zadnja, 15. seja Odbor za načrtovanje

Zdrav način gospodarjenja

14. maja je v mali sejni sobi DSSS potekala 15. seja Odbora za načrtovanje in razporejanje dohodka. Sejo, bila je zadnja v tej mandatni dobi, je vodil predsednik odbora Željko Petovar.

Člani odbora so pregledali sklepe 13. in 14. seje, se seznanili s poročilom o poslovanju za prve tri mesece letošnjega leta ter uskladjali pripombe na gospodarski načrt delovne organizacije za leto 1986.

O rezultatih poslovanja za letošnje prvo trimesečje, ki ga je podal Karl Schwarzbartl, smo že pisali, dodajmo le še to, da imamo po njegovem mnenju zdrav način gospodarjenja, ker dajemo več za akumulacijo in manj za osebne dohodke.

V razpravi o usklajevanju pripomb na GN 86 so med drugim govorili o vlogi in pomenu centralnega skladišča, o obrestovanju združenih sredstev ter o pokrivanju režijskih stroškov pri delu v tujini.

Odbor je sklenil, da je postopek usklajevanja pripomb na osnutek gospodarskega načrta zaključen in

da so bile pripombe v največji možni meri upoštevane ter, da jih je potrebno vnesti v predlog GN 86. Ugotovili so, da je gospodarski načrt v skladu z našimi samoupravnimi akti in da se ga da v presojo delavskemu svetu delovne organizacije.

Tovariš Petovar je seznanil odbor z osnutkom poročila o delu odbora, ki ga bodo predložili delavskemu svetu ter se zahvalil za trud vsem članom dosedanjega odbora, tovariša Marčeva pa je izrekla zahvalo in priznanje vsem članom v upanju, da bo tudi delo naslednjega odbora tako uspešno.

M. M.

Z 2. seje delavskega sveta Gradisa

Težave obratov in tujine

Druga redna seja delavskega sveta delovne organizacije Gradis v tekočem mandatnem obdobju 1986—1988 je bila 3. junija. Delegati so potrdili poročila izvršilnih organov delavskega sveta za preteklo mandatno obdobje, imenovali nove člane stalnih odborov in komisij (seznam delegatov v teh odborih in komisijah objavljamo posebej) ter določili predlog gospodarskega načrta Gradisa. Predlog, ki je narejen v skladu z našimi samoupravnimi akti in je bil kot osnutek v razpravi po tozdih od decembra 1985. leta, ter je bil usklajevan na treh sejah Odbora za načrtovanje, je delavski svet dal tozdom v sprejem in potrditev. Tozdi bi naj gospodarski načrt delovne organizacije sprejeli do 25. junija.

Tudi tokrat ni šlo brez sprejemanja samoupravnih aktov. Delavski svet je določil predlog dopolnitev in sprememb Samoupravnega sporazuma o razporejanju delavcev, njihovih pravicah in obveznostih ter njihovem nagrajevanju pri izvajanju investicijskih del v tujini in ga dal tozdom v sprejem. Tozdi ga morajo sprejeti do 30. junija.

Delegati so v nadaljevanju sprejeli dva samoupravna akta in sicer:

Samoupravni sporazum o skupnih merilih za določitev pravic, obveznosti in odgovornosti delavcev pri izvajanju investicijskih del v tujini Poslovne skupnosti INGRA in Pravilnik o določanju tajnih podatkov ljudske obrambe in načinu njihovega zavarovanja.

Vzeto je bilo na znanje poročilo o poslovanju sozda Gozdno lesno gospodarstvo (GLG) Bled za leto 1985. Lesno-predelovalna indu-

strija je v krizi, ki ni obšla niti našega tozda Lesno industrijski obrat Škofja Loka, ki je član sozda GLG.

Ker že lansko leto tozd SPO ni dosegel minimalne akumulacije, in ker so se težave nadaljevale tudi v letošnjem letu, je bila ustanovljena posebna komisija za ugotavljanje in spremljanje motenj v poslovanju tozda SPO. V imenu komisije je na delavskem svetu poročal eden njenih članov, Peter Vrhunc. Ker smo v tej številki GV pripravili poseben prispevek o problematiki SPO, na tem mestu naj zapišemo samo to, da so delegati po razpravi, ki v določeni fazi niti ni bila poštna in korektna, potrdili ukrepe, ki jih je oblikovala in predložila komisija za ugotavljanje in spremljanje motenj v poslovanju tozda SPO.

S prejšnje seje delavskega sveta je bila na to sejo prenesena točka dnevnega reda, v kateri naj bi delegati potrdili odstop podpredsednika

poslovnega odbora Gradisa za dolženega za področje gradbene dejavnosti v tujini, Toneta Kopčavarja. S svojim odstopom je tov. Kopčavar opozoril na to, da moramo spremeniti naš odnos do poslovanja v tujini, zaradi katerega na področju tujine niso bili doseženi željeni in pričakovani rezultati.

Delegata iz Jesenic in Inženiringa sta prinesla mnenje iz svojih tozdov in sicer, da naj bi tov. Kopčavar še naprej ostal na mestu podpredsednika PO DO, ali vsaj do končanja projekta Kuwait 2.

Po razpravi, v kateri je sodeloval tudi predsednik poslovnega odbora Gradisa, Franc Kositer, je bil sprejet sklep, da se tov. Kopčavar razreši dolžnosti podpredsednika PO, njegova funkcija pa se prenese na tozd Inženiring. Sklenjeno je bilo tudi, da se do poteka mandata poslovnega odbora (april 1987) ne razpišejo dela in naloge člana PO za gradbeno dejavnost v tujini.

C. P.

Odbori in komisije delavskega sveta DO

Med prvo in drugo sejo delavskega sveta Gradisa je imela kandidacijska komisija veliko dela. V sodelovanju s tozdi je pripravila predlog sestave izvršilnih organov in stalnih komisij delavskega sveta Gradisa.

Pri določitvi predloga je komisije upoštevala naslednje kriterije:

- zastopanost tozdov oz. delovnih skupnosti v organih DS DO v prejšnjih mandatih,
- sorazmerna zastopanost glede na število zaposlenih v tozdu ali delovni skupnosti,
- prednost temeljnih organizacij, ki v posameznih organih še niso bile zastopane.

Na osnovi predlogov, ki so prišli iz temeljnih organizacij, je kandidacijska komisija pripravila predlog za delavski svet. Delegati so se s predloženo sestavo izvršilnih organov in komisij strinjali ter jih potrdili. Odbori in komisije so sestavljeni takole:

1. Odbor za načrtovanje in delitev dohodka: Željko Petovar — Inženiring, Franc Cegnar — LIO, Bojan Kovačič — SPO, Milan Petek — Maribor, Zlata Hribar — GO Ljubljana, Emil Korenjak — Ptuj, Radovan Kotnik — Biro za projektiranje Maribor, Janko Akerman — Celje, Lidija Rehar — KO Ljubljana in tajnik Ciril Marolt — APS.

2. Odbor za investicije: Franc Perc — Maribor, Jože Grebenc — GO Ljubljana, Miran Maly — SPO, Janez Brezovec — Inženiring, Slobodan Paripović — Nizke gradnje Maribor, Jasna Ratajc — KO Maribor, Ivo Jeršan — Biro za projektiranje Ljubljana, Franc Pogačar — Jesenice, Janez Pogačnik — OGP in tajnik Božidar Kramar DSSS.

3. Odbor za varstvo pri delu: Igor Kristl — Maribor, Zvone Lešnik — Ravne, Ljuba Muženič — Koper, Drago Peternelj — Lio, Radomir Đaković — Celje in tajnik Tone Habič — TS.

4. Odbor za kadrovanje in izobraževanje: Miro Primorac — Maribor, Zmago Bračun — GO Ljubljana, Egidija Košir-Mravljje — Jesenice, Franc Rakun — KO Ljubljana, Ivan Škulj — OGP, Mira Bartol — Inženiring in tajnik Darinka Rancinger — KSS.

5. Odbor za standard in rekreacijo: Franc Čontala — Maribor, Michael Lukanc — Celje, Zorana Klun-Peric — Koper, Franc Trtnik — OGP, Ljuba Požar — KO Maribor, Andrej Horjak — Ravne, Polona Kejžar — LIO in tajnik Rajko Čampa — RIS.

6. Odbor za informacije: Miranda Cattonaro — Inženiring, Ludvik Rudolf — Ravne, Zoran Debelak — Celje, Martin Golnar — GO Ljubljana, Srečko Friš — KO Maribor in tajnik, ki bo naknadno potrjen.

7. Odbor za varovanje poslovne tajnosti: Martina Žagar — Celje, Mirica Mirč — GO Ljubljana in Jože Plazar — KO Ljubljana.

8. Komisija za kadrovska stanovanja: Jože Bricelj — GO Ljubljana, Janez Tišler — DSSS, Igor Jošt — Celje, Dragica Beržan — Koper, Franjo Štromajer — Maribor in tajnik Matija Krnc — KSS.

9. Komisija za podelitev Gradisovih nagrad in diplom: Anton Lorbec — Nizke gradnje Maribor, Drago Vidovič — Koper, Vinko Narobe — OGP, Mitja Kilar — Biro za projektiranje Ljubljana, Peter Kunej — Inženiring in tajnik Magda Očepek — RIS.

10. Koordinacijska komisija za spremljanje Zakona o združenem delu: Vinko Gričar — KO Ljubljana, Tatjana Zemljčič — Nizke gradnje Maribor, Milan Majerič — Maribor, Milica Mirč — GO Ljubljana, Alenka Rojnik — Celje, Marija Demšar — Inženiring, Lilijana Kapus — Interna banka, Milan Arnež — Biro za projektiranje Ljubljana, Ljuba Požar — KO Maribor, Anton Corel — OGP in tajnik Janez Ferlinc — SPP.

11. Komisija za dohodkovne odnose: Bojan Kovačič — SPO, Mira Juhart — Ravne, Črtomir Božič — Maribor, Tomaž Zupančič — GO Ljubljana, Anica Kolar — Celje, Milan Benčič — Koper, Noemi Špan — OGP in tajnik Maja Jakšič — APS.

12. Komisija za izvedbo in spremljanje Sas o skupnih osnovah za delitev sredstev za OD: Marija Kovačič — Celje, Marija Tominšek — Ptuj, Andreja Narobe — Jesenice, Sonja Seljan — Koper, Janez Bukovec — GO Ljubljana, Stanka Čurin — Maribor, Alenka Jež — Nizke gradnje Maribor, Zoran Zavolovšek — Ravne, Franc Zupančič — KO Ljubljana, Janez Raušl — KO Maribor, Franc Kumer — LIO, Ivan Škulj — OGP, Ludvik Šiftar — SPO, Olga Češnovar — Biro za projektiranje Ljubljana, Franc Skrbinšek — Biro za projektiranje Maribor, Boris Rozman — Inženiring, Vera Jakob — DSSS in istočasno tajnik, Igor Jošt — Interna banka in Ivan Doler — UDD.

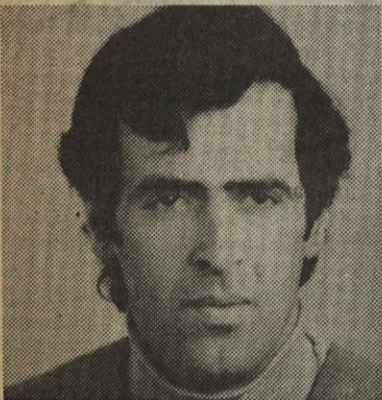
13. Komite za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito: Martina Žagar — Celje, Julij Gjurasek — Ptuj, Aleksander Potočki — Jesenice, Sonja Seljan — Koper, Milan Rajković — GO Ljubljana, Ivan Verhej — Maribor, Franc Roškar — Nizke gradnje Maribor, Marjan Orlič — Ravne, Franc Hajdinjak — KO Ljubljana, Jurij Pahernik — KO Maribor, Anton Oman — LIO, Jože Markač — OGP, Andrej Drobnič — SPO, Mitja Korelc — Biro za projektiranje Ljubljana, Anton Karner — Biro za projektiranje Maribor, Marjan Jordan — Inženiring, Bojana Juvan — DSSS, Zvonka Bojovič — Interna banka in Maks Mlakar — UDD.

Da bi jih bolje spoznali

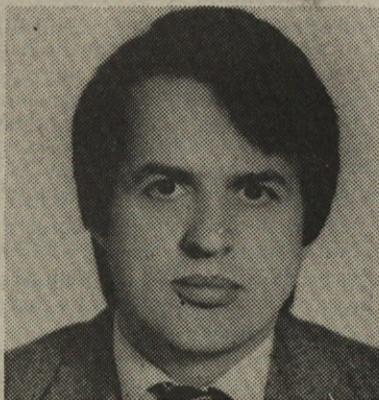
Predstavljamo predsednike delavskih svetov Gradisovih tozдов

Nekaj številčk nazaj smo vam predstavili predsednike osnovnih organizacij Zveze sindikata Slovenije v naših temeljnih organizacijah. V tem času smo izvolili tudi nove predsednike delavskih svetov. Predstavljamo vam jih in

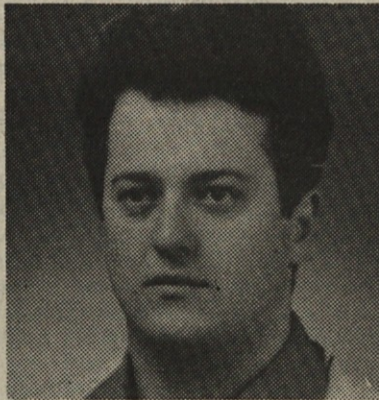
upamo, da jih boste na ta način bolje spoznali in tako uspešneje sodelovali v zadevah, ki so v pristojnosti delavskih svetov.

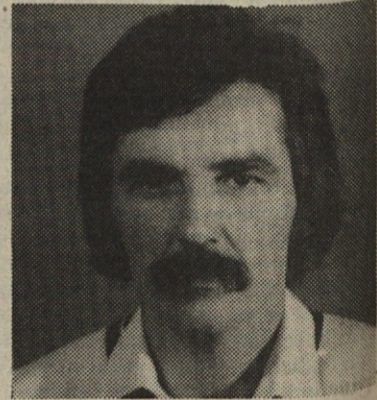
Alojz Skol, GE Jesenice, rojen 20. 11. 1950, v Gradisu od leta 1970, varnostni inž.

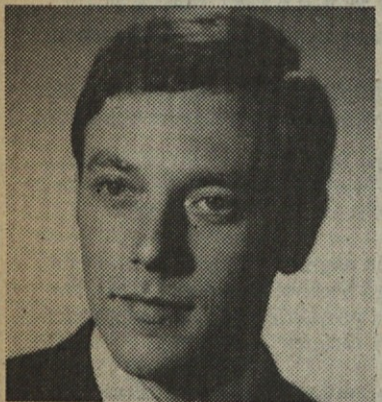
Peter Koren, Biro za projektiranje Maribor, rojen 5. 12. 1960, v Gradisu od leta 1975, dipl. gr. inž.

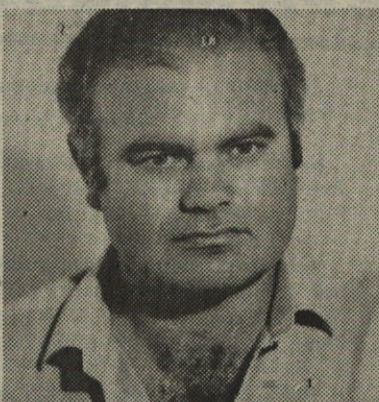
Franc Leskovšek, GE Celje, rojen 14. 5. 1957, v Gradisu od leta 1979, vodja tesarskega obrata

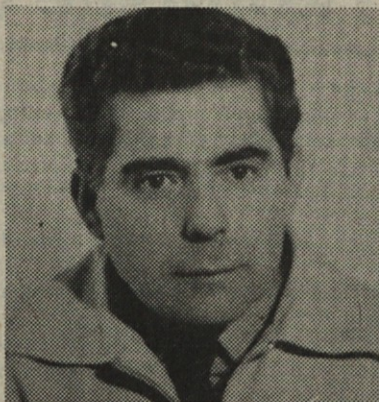
Milan Bevk, LIO Škofja Loka, rojen 10. 1. 1948, v Gradisu od leta 1976, strojni delovodja

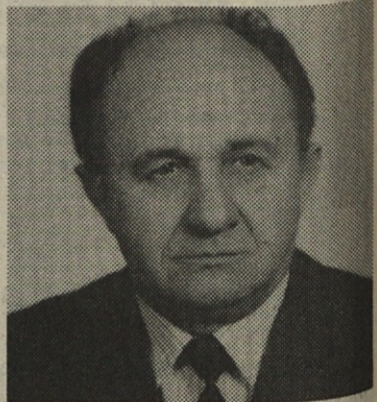
Edvard Ravbar, Inženiring, rojen 28. 8. 1943, v Gradisu od leta 1971, dipl. gr. inž.

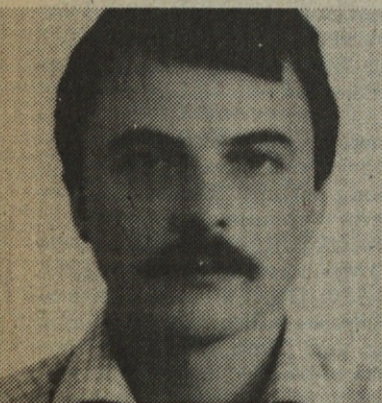
Ludvik Šiftar, SPO, rojen 16. 4. 1942, v Gradisu od leta 1964, strojni tehnik

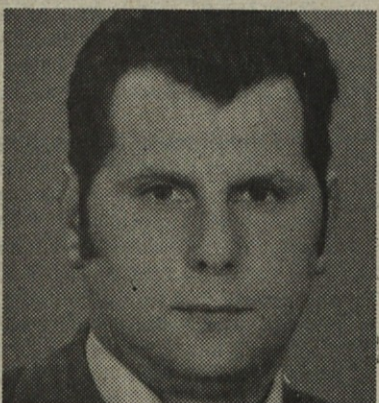
Drago Dolenc, Biro za projektiranje Ljubljana, rojen 26. 7. 1931, v Gradisu od leta 1960, dipl. inž. gradbeništva

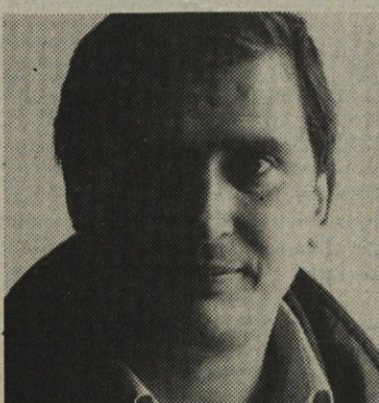
Maks Mlakar, DS uprava delavskih domov, rojen 1. 9. 1926, v Gradisu od leta 1952, upravnik delavskega doma

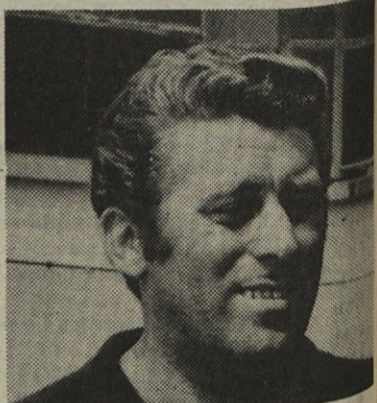
Štefan Rebernik, Kovinski obrati Maribor, rojen 5. 11. 1956, v Gradisu od leta 1975, skupinovodja

Jože Hozjan, Kovinski obrati Ljubljana, rojen 19. 4. 1944, v Gradisu od leta 1960, delovodja

Vojko Koren, GE Maribor, rojen 14. 11. 1955, v Gradisu od leta 1981, gr. inž.

Štefan Rac, OGP, rojen 22. 12. 1936, v Gradisu od leta 1953, skladiščnik

Za nekatere predsednike nismo uspeli pridobiti njihovih fotografij, zato objavljamo samo osnovne podatke:

Nada Brkič, GE Koper, rojena 22. 1. 1954, v Gradisu od leta 1976, ekonomski tehnik

Jurij Homec, DSSS, rojen 26. 10.

1944, v Gradisu od leta 1976, inž. kemije

Niko Burnik, Gradbena operativa Ljubljana, rojen 12. 12. 1938, v

Gradisu od leta 1964, dipl. gr. inž.

Feliks Kante, GE Ravne na Koroškem, rojen 1. 12. 1949, v Gradisu od 1973. leta, gradbeni tehnik.

**Nova stanovanjska soseska v Kranju
s 739 stanovanji**

Gradimo sosesko Planina 3

Potem, ko so skupaj s kranjskim Gradbincem, delavci Gradisa v Kranju zgradili stanovanjski soseski Planina 1 in Planina 2, so začeli sredi 1984. leta graditi tudi stanovanjsko sosesko Planina 3. Delo sta si tudi tokrat razdelila Gradbinec in Gradis-tozd GE Jesenice. S skupnimi močmi in ob pomoči Gradbene operative Ljubljana bodo zgradili 12 stanovanjskih blokov, od katerih bo šest dvonadstropnih, pet trinadstropnih, eden pa bo sedemnadstropen.

Lani je bilo zgrajenih skoraj polovica stanovanj, in sicer 318. Od tega jih je Gradis zgradil 125 in Gradbinec 193. Letos imajo v načrtu zgraditi 377 stanovanj in prihodnje leto preostalih 44.

Stanovanja so različnih velikosti in sicer od garsonjer površine 24 kvadratnih metrov pa do dvosobnih stanovanj z dvema kabinetoma ali trisobnih z enim kabinetom površine 86 kvadratnih metrov.

Osnova koncepta stanovanj v soseski Planina 3 je v tem, da so dnevni prostori in sanitarije tako locirani, da omogočajo stanovalcem individualno dopolnjevanje, oziroma pregrajevanje bivalnih prostorov glede na trenutne potrebe in želje. Jedilni kot, ki je neposredno podaljšan v prostor balkona, tvori tisti element dnevnih prostorov, ki ga je mogoče

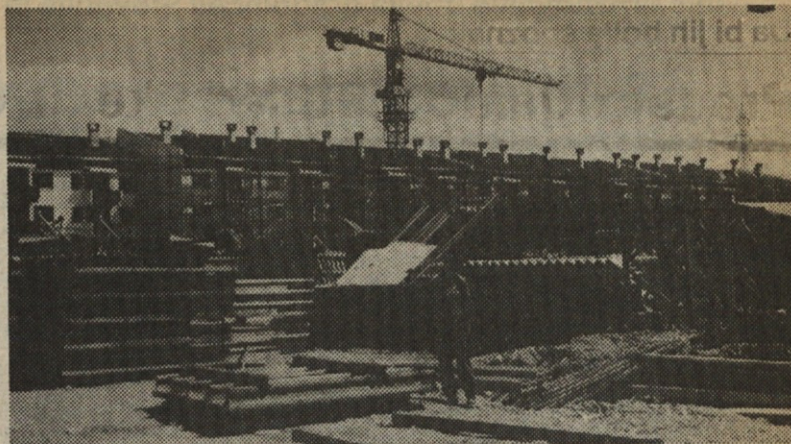
priključiti kuhinji ali k dnevni sobi. Ta princip je dosledno uporabljen pri vseh stanovanjih.

Stanovanjski bloki so grajeni po tehnologiji tunnelske gradnje z outinord opaži, predelne stene pa so mavčne plošče debeline 7 cm.

Kot je že povedano, so delavcem tozda GE Jesenice prišli na pomoč delavci tozda Gradbena operativa Ljubljana. Prevezli so gradnjo objektov A-20 in A-21, vsak s po 18 stanovanji.

K soseski Planina 3 sodi tudi gradnja etažnih pokritih parkirnih prostorov in gradnja zaklonišč. V sedemnadstropnem bloku (zgradil ga je Gradbinec) bodo v pritličju tudi lokali, in sicer: mlečna restavracija, slaščičarna, papirnica, tobak in dva uslužna obrata.

C. P.

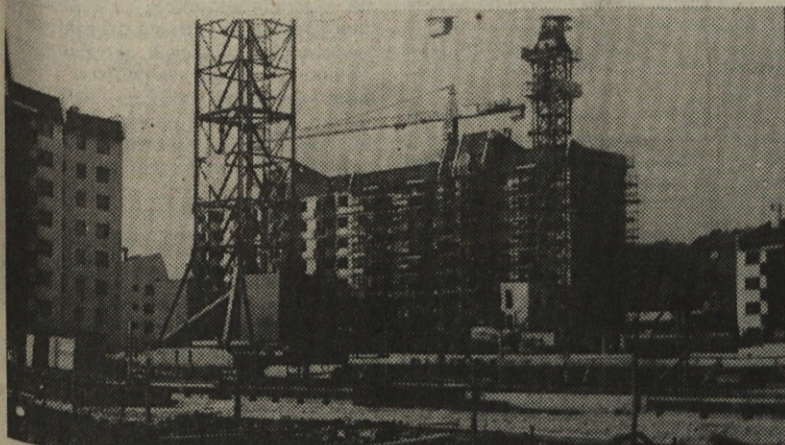

V soseski Planina 3 prevladujejo nizki stanovanjski bloki

Novice iz »totega konca«

Jugoslovansko posvetovanje o sanaciji zgradb bo letos v Mariboru. Organizator posvetovanja je Društvo gradbenih inženirjev in tehnikov iz Maribora ter Zveza gradbenih inženirjev in tehnikov Jugoslavije. Na posvetovanju bodo sodelovali tudi Gradisovi strokovnjaki s svojimi referati. Eden izmed teh bo obravnaval sanacijo Slovenskega narodnega gledališča, kjer pravkar potekajo obsežna sanacijska dela.

Ob 40-letnici mariborskega Agroservisa so svečano predali namenu proizvodno dvorano, ki jo je v rekordnem času zgradila mariborska gradbena enota. Gradisovci so jo začeli zidati lani novembra, proizvodnja pa bo stekla v teh dneh. Nova proizvodna dvorana ima 1200 kvadratnih metrov površine, v njej pa bo našlo zaposlitev več kot dvajset delavcev. Naložba je veljala 240 milijonov dinarjev. V novi dvorani bi naj letno izdelali 50 avtociستern.

Gradnja stanovanjske soseske Planina 3 bo zaključena prihodnje leto

Ptujčani gradijo za Intes

200-tonski silos za moko

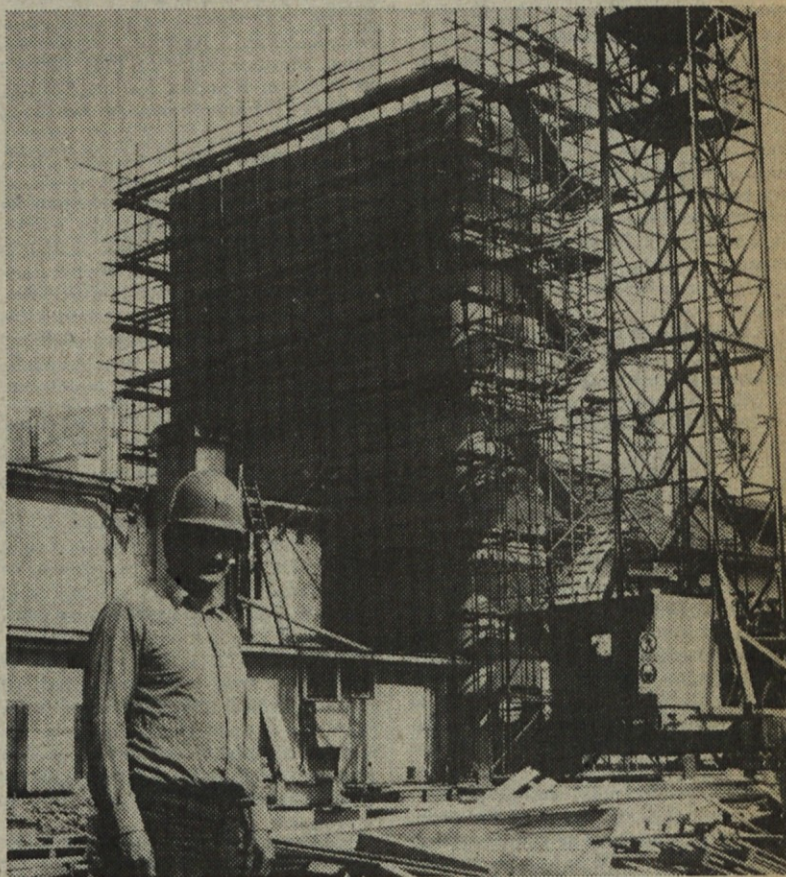
Blizu železniške postaje na Ptuj, ob Intesovi pekarni postavljajo delavci tozda GE Gradnje 200-tonski silos za moko. V sklopu prve faze del razen tega rekonstruirajo še polovico stavbe. Dela potekajo takoče in s strani Gradisa ni zastojev, le investitor še ni dostavil vseh načrtov in dokumentacije.

Vodja gradbišča Davorin Kelenc je povedal, da morajo hiteti, ker imajo na razpolago zelo malo časa. Prvega marca so pričeli graditi, julija pa morajo biti že gotovi. Kasneje bodo prešli še na drugo fazo, ko bodo na drugi polovici stavbe delali fasado, vzdalili bodo nova okna in uredili notranjost.

Davorin Kelenc meni, da je bila predvsem slaba organizacija kriva za tozdo težave v preteklosti. Delavci niso bili motivirani za boljše delo, ker ni bilo urejeno nagrajeva-

nje po učinku, slabe so bile povezave med upravo in gradbišči, ki so dobivala premalo podatkov. Takšno stanje je bilo prisotno že dolgo, vendar pred leti slaba organizacija ni prišla toliko do izraza, ker je takrat v gradbeništvu bilo še dovolj denarja, pa se problemi niso zaostriili.

»S stanjem v tozdu še nismo zadovoljni, vendar gre na boljše, vsaj premaknilo se je z mrtve točke. Z novim vodstvom se bo dalo bolj delati,« pravi tovarš Kelenc. M. M.

Gradnja silosa za ptujsko pekarno, v ospredju vodja gradbišča Davorin Kelenc

Šnje praznovanje dneva gradbincev Slovenije je bilo posvečeno obletnici stavk

50-letnica stavk gradbenih delavcev Slovenije

Vsakoletno praznovanje dneva gradbincev nas spomni na tisti 3. junij leta 1936, ko so gradbeni delavci pod vodstvom komunistične partije organizirali stavko, ki je bila temeljni mejnik v boju za uresničitev pravic in zastavljenih ciljev gradbenikov. Brezpravni položaj, zatiranje, visoka brezposelnost, najnižji osebni dohodki, velike socialne težave in revščina — to je bila legitimacija gradbenega delavca med obema vojnoma. Tako ni moglo iti dalje. Gradbeniki so se uprli in ravno letos slavimo 50-letnico velikih stavk gradbenih delavcev v Sloveniji.

Gradbeni delavci v Sloveniji, v času po prvi svetovni vojni pa do leta 1934 niso imeli lastne organizacije. Vključevali so se v posamezne podružnice zveze gradbenih delavcev Jugoslavije v Ljubljani, Mariboru, Celju, na Jesenicah itd. Vendar to še ni bila tista oblika organiziranosti v kateri bi gradbeni delavci videli večjo možnost za doseg svojih pravic. Zato je julija 1934. leta začela komunistična stranka Slovenija ustanavljati sindikat gradbenih delavcev.

Ne preseneča, da je glasilo Delavska politika v prispevku »Stavbinci za boljše bodočnost« zapisalo: »Stavbinski delavci zavijajte rokave! Kakor morate delati z vsemi močmi na stavbi, tako delajte z vsemi močmi za pojačanje organizacije, ker le z lastno močjo si gradite novo bodočnost«.

Do ustanovitve enotne organizacije gradbenih delavcev v Sloveniji ni bilo v takratnih drugih zvezah niti en odstotek gradbenih delavcev. Zato so bili le-ti zadnji na lestvici slovenskega proletariata. Slovenski narod je pred pričetkom velike stavke gradbenikov zapisal: »Delavstvo zaposleno v stavbni stroki opravlja najtežja dela in je plačano prav sramotno, vendar tega javnost v splošnem ne ve. Nekatera stavbna podjetja plačujejo svoje delavce tako slabo, da mezde ne zadostujejo niti za hrano. Drugim življenjskim potrebščinam se morajo stavbinski delavci kratkoma odreči.«

Na drugem mestu pa še to: »Večina zidarjev, ki grade tudi pri nas palače, stanuje v navadnih lesenih barakah. Zidarji resignirano povedo: »Zidal sem, gospod ima hišo, meni so pa ostale le raztrgane hlače.« Nekateri zidarji stanujejo kar v stavbah, še preden se vseli gospodar v svojo hišo. V kleti si delavci improvizrano stanovanje. Na samih deskah ali cementnih vrečah ni posebno prijetno spati, zato si delavec sam mora kupiti slamo...«

Kako težko in sramotno so takrat živeli gradbeni delavci pove tudi prispevek iz Slovenskega naroda v katerem piše: »Težko si predočite, kakšno življenje vlada v zidarski baraki. Navadno je baraka tako natrpana z ležišči, da se nihče mnogo ne premika v tem stanovanju. Samo okrog ognjišča je nekoliko prostora, da si na majhnem zaslonu štedilniku 20 ljudi kuha — hkrati. To je kuharska umetnost. S stavbišča si moraš prineseti trske, da imaš pravico kuhati, potem pa vržeš nekaj v krop. Navadno je kuruzna moka, ki je najcenejša. Nekaj spretnih sunkov z lastoročno izrezano kuhlenco v bodeče žgance ali polento — in zadeva je opravljena. Na vrsti so drugi. Pri moki ne moreš mnogo prištediti, zato navadno štedijo le pri masti. Če manj zabeliš koruzni brus, prej se ti ustavi v grlu, prej si sit. Prejšnje čase je bil jedilni list, nekoliko imenitnejši, zdaj se je pa že uvedla navada, da mnogi več ne kuhajo zjutraj. Opoldne zidarji tudi ne kuhajo, ker pač nimajo časa in ker je predaleč do prenočišča. In če ne kuhaš, ti tudi jesti ni teba. Za o jih večina prežvekuje suh kruh.

Vendar si znajo tudi pri tem pomagati: štruco pomoliš pod vodovodno pipo in kruh se namah spremeni v specialiteto, kakršne ne najdeš niti na gostinski razstavi.«

Avgusta 1934. leta je bil na Trubarjevi cesti v Ljubljani sestanek predvidenega vodstva podzveze gradbenih delavcev, ki mu je prisostvoval tudi Tone Tomšič. Na sestanku so pripravili akcijski načrt za novo sindikalno organizacijo stavbincev. Poglavitne točke so bile:

— ustanoviti, organizirati in kadrovsko zgraditi močno sindikalno organizacijo stavbincev, ki jo bo vodila komunistična stranka Slovenije,

— takoj začeti s konkretnimi akcijami, prizadevanji in bojem za izboljšanje socialnega in kulturnega položaja stavbinških delavcev. Delavce organizirati v boju za zaščito in obrambo njihovih pravic,

— s temi akcijami naj bi stavbinski delavci našli sami sebe. Razvijala in utrjevala naj bi se njihova napredna delavska zavest, samozavest, solidarnost in spoznanje, da so neločljivi del delavskega razreda Slovenije in Jugoslavije.

Na teh osnovah je bila maja 1936. leta v Ljubljani ustanovljena slovenska podzveza zveze gradbenih delavcev Jugoslavije. Prvi tajnik je postal komunist Tomo Brejc. V podzvezo so bile vključene naslednje podružnice: Celje, Črnomelj, Fara-Kočevo, Jesenice, Ljubljana, Kranj, Maribor, Petrovče, Ptuj, Ribnica na Pohorju, Rogaska Slatina, Šoštanj, Trbovlje, Videm-Krško, in še nekaj manjših.

Po ustanovitvi sindikata gradbincev, na Trubarjevi ulici avgusta 1934. leta, so voditelji in delavci začeli za akcijami ha osnovi omenjenega akcijskega načrta. Toda že v prvih malih mezdskih akcijah so vsi, ki so v njih sodelovali, izgubili delo. To je pri nekaterih ustvarilo malodušje, tako da je sindikalno delo za kratek čas zastalo, vendar se je z aktivnim delom komunistične stranke le formalno sindikalni kader, ki je bil borben in odločen. Članstvo zveze je nenehno naraščalo, tako v Ljubljani kot tudi v drugih krajih Slovenije. V tem času je idejni vodja sindikata gradbenih delavcev Slovenije postal komunist Franc Leskošek.

1. maja 1936 leta je prvič po dolgih letih prenehalo vso delo na stavbah v Ljubljani in okolici. Gradbeni delavci so z drugimi delavci praznovali prvi maj. Kot da je tudi to dalo sindikalnemu gibanju novega poleta in moči.

Ker je bil to čas gospodarske krize in priprav na drugo svetovno vojno, so gradbeni delavci zapadli v obupen položaj. Vodstvo sindikata gradbincev je pripravilo več množičnih zborovanj, močno pa so se posluževali tudi tiska. Veliko so pisali v razne časopise in glasila; ne samo v delavske.

Sindikatu gradbenih delavcev, ki je pripravil osnutek kolektivne pogodbe je zahteval, da morajo kolektivno pogodbo podpisati vsi gradbeni podjetniki in da mora veljati za vse gradbene delavce

Na svečani akademiji v počastitev dneva gradbincev Slovenije, je nastopil mešani pevski zbor iz novomeškega Pionirja

enako. Osnutek kolektivne pogodbe je predvidel, da naj bi težake plačevali najmanj 4 do 4,5 dinarjev na uro, podjetniki so ponujali 2,75 do 3,25 din na uro in za izučene delavce 6,5 do 7,5 dinarjev na uro, podjetniki so ponujali 4,7 do 5 din na uro. Toda s tem predlogom se niso strinjali nekateri podjetniki, češ da so prevzeli dela po tako nizkih cenah, da bi nikakor ne mogli dati delavcem tako visokih (!) mezd,« je zapisal Slovenski narod.

Ker gradbeni podjetniki niso hoteli izpolniti zahtev gradbenih delavcev, so le-ti 2. junija začeli s stavko. Vodstvo sindikata gradbenikov se je dnevno pogajalo s predstavniki podjetnikov. Tako je Slovenski narod 4. junija 1936 v prispevku pod naslovom »Jutri mezdna pogajanja« zapisal: »Ni še pokopano vse upanje, da bo kmalu poravnani mezdni spor med stavbnimi delavci in delodajalci. Stavka v Ljubljani in okolici je pa nedvomno pokazala, da so delavci odločni braniti svoje zahteve. Jutri se bo odločilo, ali bo stavka trajala dalje in se razširila tudi na deželo ali pa začno zopet delati... Delavstvo na deželi je pripravljeno solidarizirati se s stavkajočimi v mestu, če bodo ostala pogajanja brez uspeha. Stavka se bo razširila na vse večje kraje na Gorenjskem, kjer je živahnejše gradbeno gibanje. Delavci pričakujejo, da se spor ne bo zaostril ter so rajši pripravljeni kaj žrtvovati, kakor da bi trmoglavo vztrajali pri skrajnih zahtevah.

Kljub temu se pripravljajo tudi na daljšo stavko. Ustanovili bodo začasno kuhinjo, kjer bodo prejemali hrano vsaj najpotrebnejši, če že ne vsi. Zato skušajo zbrati sredstva...

Mnogi meščani so pokazali mnogo razumevanja za stavkajoče. Tako n. pr. nekateri peki dajejo zastoj kruh delavcem, s svojim prejšnjim odjemalcem in sicer na svojo pobudo. V splošnem meščani ne zavračajo prosilcev, ki zbirajo sredstva za stavkajoče ter simpatizirajo z njimi. To daje delavcem tudi moralno podporo.«

Slovenski narod in drugi časopisi so redno spremljali dogodke v zvezi s stavko gradbenikov, pisali pa so tudi o pogajanjih med stavkajočimi in delodajalci. Tako je Slovenski narod 8. junija 1936 v prispevku pod naslovom »Stavka

se bo najbrž nadaljevala« zapisal: »Dopolne bi morala stavbna podjetja podpisati sporazum, ki je bil sklenjen pri pogajanjih v petek, a je še vladala negotovost, kakšen bo izid. Nekatera podjetja, ki so sicer v manjšini, so se krčevito upirala sklenitvi sporazuma po pogojih, ki jih je že sprejelo okrog 80 % podjetnikov. Delavci so vztrajali pri zahtevi, da bodo stavko nadaljevali, ako sporazuma ne bodo podpisala vsa podjetja... Delavci so trdno odločeni nadaljevati stavko v popolnem obsegu, če podjetja ne bodo ugodila njihovim zahtevam.«

In kakšne so bile zahteve gradbenih delavcev?

Gradbeniki so zahtevali:

- podpis kolektivne pogodbe,
- ukinitve akordnega dela,
- osemurni delavnik — 48 ur na teden,

— v primeru nujne potrebe nadurnega dela povečanje mezd za 50 %, — mezda za nedeljsko delo se poveča za 100 %, — za delo izven Ljubljane je treba delavcem plačati vožnjo, stanovanje in hrano

— orodje mora nabaviti podjetje, — črne knjige se morajo ukiniti itd.

Stavka je trajala devet dni. 11. junija je bil podpisan sporazum. Gradbeni delavci so se vrnili na gradbišča, vendar njihovih težav ni hotelo biti konec. Tako Slovenski narod 27. junija 1936. leta v prispevku pod naslovom »Pred novim mezdskim gibanjem v Ljubljani« piše: »Več znakov kaže, da bo v Ljubljani zopet izbruhnila stavka stavbnega delavstva ali da bo prišlo vsaj do hudega spora med delavstvom in podjetniki. V ponedeljek se je začela stavka pri gradnji proge št. Janž. — Sevnica. Stavka 750 delavcev. Delavstvo se pritožuje, da se nekatera ljubljanska podjetja ne drže sporazuma in ne plačujejo delavstvo po dogovorjenih mezdah.«

Izigravanje in nespoštovanje sporazuma je bilo stalno prisotno, tako da so se gradbeni delavci tudi po generalni stavki morali odločiti za posamične stavke v Ljubljani (v Prekmurju, na Pohorju, v Hrastniku, Trbovljah, Mariboru, na Jesenicah itd.) Tako je bilo vse do začetka druge svetovne vojne. Gradbeniki so se morali vedno boriti za svoje pravice.

Cveto Pavlin

Proslave ob dnevu gradbincev v Novem mestu so se udeležili številni gostje, med katerimi so bili tudi predvojni sindikalni aktivisti

S svečane akademije ob dnevu gradbincev Slovenije

Razmere v slovenskem gradbeništvu niso rožnate

»Čas v katerem smo, gradbeništvu ni naklonjen. Dejansko pa, kot vsaka krizna situacija predstavlja velik izziv, izziv za nove proizvodne in dohodkovne povezave, za nove tehnološke rešitve, za kvalitetnejše delo. Pomembna je tudi zavest, da morate, če hočete iti v korak s svetom, če nočete z domačo akumulacijo pokrivati izgub na zunanjih gradbiščih, stalno uvajati nove racionalnejše tehnološke postopke in avtomatizacijo, tipizirati stroje in naprave ter iskati takšne oblike poslovnega povezovanja, ki zagotavljajo in prinašajo zaželeno ekonomsko učinkovitost,« je dejal na svečani akademiji ob dnevu gradbincev Slovenije, ki je bila 6. junija v domu JLA v Novem mestu, Janko Goleš, član predsedstva republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije.

Dalje je govoril o potrebi prilagajanja razmeram na trgu in potrebi po sprejemanju ukrepov za povečanje proizvodnje in doseganje resolucijskih ciljev. Omenil je tudi štiri elemente, zaradi katerih v letošnjem letu ne dosegamo resolucijskih prizadevanj, to so: proizvodnja, izvoz, inflacija in izgube.

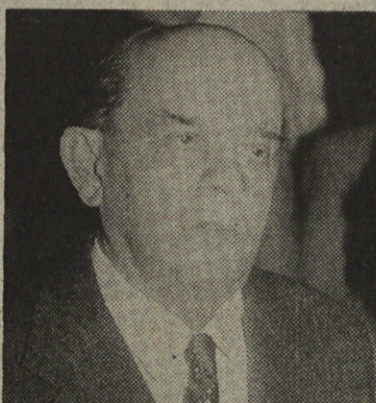
Na koncu pa je še dodal: »Gradbeništvu ima v naši družbi poseben pomen, pri tem mislim predvsem na zahtevna investicijska dela, ki naj bi našemu gospodarstvu omogočila boljše rezultate, mislim pa tudi na stanovanjsko gradnjo, ki ima za to, da bi našemu delavcu omogočila osnovne pogoje za njegovo uspešno delo in življenje, še posebno mesto. Po vojni se je vaša dejavnost

skladno z naglo obnovo domovine hitro razvijala in dosegla visoko raven, ki se je že v nekaj desetletjih po vojni začela preizkušati tudi v tujini. Hitro so rastle zmogljivosti tako v opremljenosti kot tudi v številu delavcev. Tako nagel razvoj vaše dejavnosti je imel gotovo tudi slabosti v ekstenzivnem zaposlovanju, premalo razviti delitvi dela in v drugih problemih, ki se danes izražajo z vso ostrino.

Razmere v gradbeništvu v današnjih gospodarskih razmerah gotovi niso rožnate, saj so se naložbe v zadnjih letih občutno zmanjšale. Tem razmeram pa se še niste uspeli dovolj prilagoditi. Vaša možnost je nedvomno v boljši organizaciji in delitvi dela, racionalnejšem izkoriš-

Gradisova ekipa se veseli osvojenih majolik, ki jo je dobila za osvojeno drugo mesto v skupni razvrstitvi športnih tekmovanj

Srečanje akademije ob dnevu gradbincev Slovenije se je udeležil tudi Ivan Maček-Matija

● Na akademiji so bila podeljena tudi priznanja in plakete Republiškega odbora sindikata gradbenih delavcev Slovenije. Podelil jih je predsednik ROS Franc Berginc. Plakete so prejeli: Milan Amer — Konstruktor Maribor, Janez Brezovec — CT Ljubljana, Jože Perčič — Nivo Celje, Janez Vodopivec — Gradiš, Jože Vučajnik, Bogo Žerjal — Invest biro Koper, Konferenca OO ZS Tekol Maribor, Konferenca OO ZS SCT, Mestni odbor sindikata delavcev gradbeništvu Maribor, Zvezni center za izobraževanje gradbenih inštruktorjev in GIP Pionir Novo mesto.

Priznanja so prejeli: Jože Centa — Grosuplje, Franc Čontala — Gradiš, Janez Jančigaj — Obnova Celje, Darinka Kladnik — Ljubljanski dnevnik, Franček Kragl — Obnova Celje, Anton Lah — IMP, Jože Mule — IMP, Jože Srakar — Slovenija Projekt, Jani Šaler, Hidromontaža Maribor, Ignac Žabat — Pomurje Murska Sobota, Konferenca OO ZS Pionir, Konferenca OO ZS Primorje Ajdovščina.

● Tako kot vsa leta, je tudi letos Izobraževalna skupnost gradbeništvu Slovenije podelila Kavčičeve nagrade za izredne uspehe pri delu, za napredek vzgoje in izobraževanja, za uveljavljanje socialističnega samoupravljanja in razvoj ustvarjalnih sil človeka in družbe, ki se ureničujejo pri delu v vzgojnoizobraževalnih in drugih organizacijah združenega dela, z organiziranjem vzgojnoizobraževalne dejavnosti, s strokovnimi in znanstvenimi deli ter izvajanjem pedagoško-andragoških nalog na vseh področjih izobraževanja in usposabljanja delavcev gradbeništvu.

Kavčičeve nagrade so prejeli:
— Valentin Kropivšek, ravnatelj Gradbene srednje šole Boris Kraigher v Mariboru,
— Alojz Jožef, Pionir Novo mesto
— Srednja gradbena šola Kranj.

C. P.

čanju kapacitet, skupnem nastopanju pri investicijskih delih skratka, v boljšem dogovarjanju in sporazumevanju. Zato mi dovolite, da vas k tej priliki spodbudim, da za boljši družbenoekonomski položaj vaše panoge strnite vse sile in se dogovorite, katere so tiste prednostne naloge, ki bodo omogočile boljši družbenoekonomski položaj delavcev v gradbeništvu.

Del vaših zmogljivosti je danes angažiran tudi v tujini. Tam so gradbeniki iz Slovenije, sprejeti z občutkom gotovosti, da bo delo kvalitetno in pravočasno opravljeno. Želimo si vsi, da bi bilo tako tudi pri nas v domovini kar pa žal večkrat ni tako.

Prepričan sem, da vam bo to uspešno. Zato mi dovolite, da vam še enkrat zaželim veliko delovnih uspehov v bodoče.

Junjskemu deževju se niso mogli izogniti niti udeleženci športnih tekmovanj, ki so po končanih tekmovanjih kosilo pojedli kar pod marelami

12. proizvodno tekmovanje gradbenih delavcev Slovenije

Gradisove ekipe so letos razočarale

Gradbeni delavci Slovenije vsako leto pomerijo svoje moči na športnem in delovnem področju. Letošnje proizvodno tekmovanje je 7. junija organiziralo Gradbeno podjetje Grosuplje. Tekmovanje je potekalo na njihovem tozdu Gradbeni polizdelki — proizvodnja v Ljubljani v petih, že klasičnih disciplinah: zidarstvu, tesarstvu, železokrivstvu, odrarstvu in vodenju žerjava.

Gradbinci se zavedamo, da znanje pomeni moč, in da nam bodo le naše delovne sposobnosti in spretnosti omogočile, da hitreje stopimo po poti napredka. Zato so vzeli to tekmovanje zelo resno in se potrudili po svojih najboljših močeh. Ko bi se le mi vsi tako pri našem vsakdanjem delu...

Nastopile so ekipe iz trinajstih gradbenih podjetij. Gradis so predstavljali zidarji in tesarji, ki so bili iz gradbene enote Maribor, ker so nizke gradnje zadnji trenutek odpovedale sodelovanje, odrarji so bili Ravenčani, železokrivci iz GO Ljubljana, žerjavisti pa seveda iz Strojno prometnega obrata. Vodja celotne ekipe Gradisa je bil Sičo Jovičević.

Zidarje je vodil Alojz Zorec, skupino pa so sestavljali Franjo Bratovšček, Andrija Grabar in Branko Miško. Dobili so nalogo postaviti zid iz modularne opeke, debeline 19 in 29 centimetrov z dvema odprtina, v obliki črke U, kar bi lahko predstavljalo del hiše. Ekipe so bile v tej panogi zelo izenačene, naša pa je imela malo smole pri merjenju, oziroma ocenjevanju, ker so sodniki izmerili prav tisti del zidu, ki je bil najmanj točen. Za vodilno ekipo, ki je dobila 10 točk, so zaostali le za dve točki, pa so vendarle pristali na zadnjem mestu.

Tesarji so imeli bolj uporabno nalogo, sestavljali so predalčni žebljani nosilec, to je del ostrejša za barako. Naše tekmovalec, Kazimirja Najdenika, Izeta Ponjevića in Štefana Puškariča je vodil Sičo Jovičević. Z do-

seženimi osmimi točkami so zasedli deveto mesto.

Gradisove železokrivce je vodil Ferid Sejdić, ki je bil hkrati tudi član ekipe. V moštvo sta bila še Zlatko Šafarić in Milan Kolarić. Pri izdelavi uporabne naloge so bili zelo spretni, sestavljali so košaro za točkovni temelj in dosegli v skupni uvrstitvi

● Razvrstitve najboljših so takšne:

Zidarji: 1. SCT (10,00 točk), 2. Pionir (9,50), 3. Konstruktor (9,00)

Tesarji: 1. Pionir (10,00), 2. Konstruktor (10,00), 3. SGP Grosuplje (9,50)

Železokrivci: 1. Pomurje (11,00), 2. Stavbenik (10,50), 3. Gradis (10,25)

Odrarji: 1. Grosuplje, 2. Stavbenik, 3. Konstruktor

Žerjavisti: SCT (2,55 minut-kazenskih točk), 2. Pionir (3,59), 3. Konstruktor (4,04)

Skupni vrstni red pa je bil takšen: 1. SPG Grosuplje, 2. SGP Konstruktor, 3. GIP Pionir, 4. SCT, 5. GP Stavbar, 6. SGP Stavbenik, 7. SGP Pomurje, 8. SGP Gradbinec, 9. Gradis, 10. SGP Kograd, 11. SGP Gradbinec, 12. SGP Gorica, 13. SGP Primorje.

Prve tri ekipe so dobile kolajne, vsi udeleženci tekmovanja pa priznanja, oziroma spominske plakete.

Ekipe Gradisa po končanem 12. proizvodnem tekmovanju gradbenih delavcev

tretje mesto, najboljšje od vseh naših ekip.

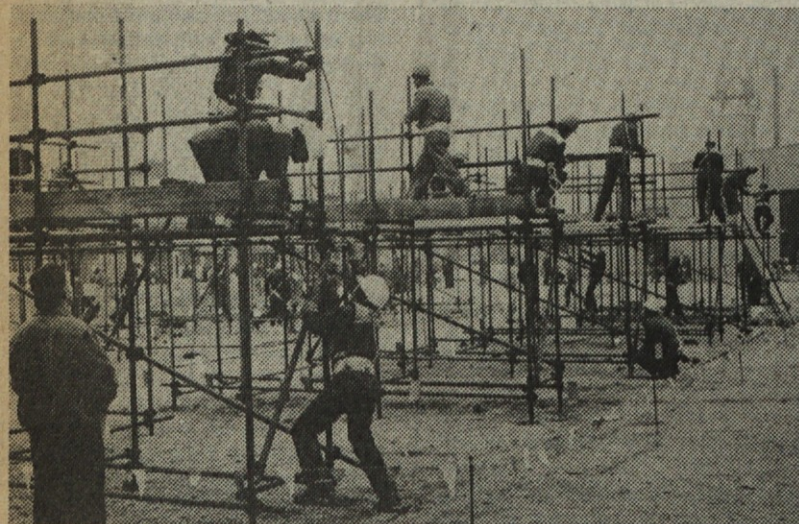
Sestavljalci odra so bili Željko Žizek, Anđeljko Latin in Daniel Škvorc, njihov dodja pa je bil Ludvik Rudolf. Imeli so že standardno nalogo, postaviti so morali cevni oder v obliki črke L. S šestimi doseženimi točkami so zasedli šesto mesto. Tudi pri tej nalogi je bil uspeh precej odvisen od sreče, saj so bila pomembna le določena točkovna mesta, ki so jih izmerili, zelo malo pa celoten izgled odra.

Žerjavisti so imeli kar težko nalogo. Iz izhodišnega mesta so morali »zabetonirati«, to je čim natančneje zadeti v krog — betonažno ploščo, na drugi delovni točki zabetonirati steber, na tretji steno, in se kar najhitreje vrniti na startno točko. Žerjavisti Čedo Tomić, Ostoja Popović in Blagoja Jeremić, ki je bil hkrati tudi njihov vodja, so s 5,32 minute (to je čas in kazenske točke) dosegli osmo mesto.

Člani Gradisovih ekip in njihovi vodje so bili nad doseženimi rezultati nekoliko razočarani, ker se jih seveda ne da primerjati z lanskoletnimi rezultati, ko je bil Gradis zmagovalec proizvodnega tekmovanja. Povedali so, da je bila izvedba tekmovanja na dovolj visoki ravni, čeprav je v zadnjih letih opaziti, da ta delovni del vsakoletnih srečanj gradbenih delavcev izgublja na pomenu. Moti jih tudi to, da v Gradisu posvečajo premalo pozornosti tem tekmovanjem v primerjavi z drugimi gradbenimi podjetji, kjer se nanje pripravljajo bolj zavzeto in dalj časa.

Sicer pa — sreča je opoteča. Pravo razmerje moči se kaže v vsakdanjem delu, oziroma v rezultatih našega dela. Zato moramo te izide sprejeti bolj kot trenutno športno srečo in si zaželeli več uspeha drugo leto, na tekmovanju, ki ga bo priredil Ko grad iz Dravograda.

M. M.

Postavljalci odrov v delovnem zagonu. Vsak napačen centimeter je pomenil negativne točke. Spredaj je ekipa Gradisa iz Raven

Železokrivci iz Gradbene operative Ljubljana, naša najboljše uvrščena skupina, zasedli so tretje mesto. Čestitamo!

Odbojkarice Gradisa so bile pete

35. športne igre gradbenih delavcev Slovenije

1. Ingrad, 2. Gradis, 3. Pionir

Novo mesto je bilo 7. junija v znamenju športnega tekmovanja gradbenikov. Športniki-rekreativci so se zbrali na finalnem tekmovanju, na katerem je nastopilo šest prvouvrščenih ekip s predtekmovanj, ki so se po posameznih panogah začela že marca letos.

Za letošnja športna tekmovanja gradbenih delavcev Slovenije je ponovno več zanimanja kot pretekla leta. Skupno je na letošnjih igrah, vstevši seveda tudi predtekmovanja, sodelovalo 254 ekip iz 58 delovnih organizacij. Finala v Novem mestu pa se je udeležilo nekaj čez 400 športnikov.

Organizator letošnjih iger je bil novomeški Pionir, ki je pred kratkim praznoval 40-letnico svojega obstoja.

REZULTATI:

Namizni tenis — moški: 1. Gradis, 2. Cevovod, 3. SCT, 4. Ingrad, 5. Vegrad, 6. Grosuplje; **ženske:** 1. Ingrad, 2. Gradis, 3. SCT, 4. Grosuplje, 5. Cevovod, 6. Pomurje.

Streljanje — moški: 1. Ingrad, 2. Pionir, 3. Gradis, 4. Beton, 5. SCT, 6. Grosuplje; **ženske:** 1. Pionir, 2. Beton, 3. Gradis, 4. Elektroprojekt, 5. Primorje, 6. Obnova Celje.

Odbojka — moški: 1. Stavbar, 2. Salonit, 3. Pionir, 4. Gradis, 5. Kograd, 6. Ingrad; **ženske:** 1. Pionir, 2.

Elektroprojekt, 3. Razvojni center Celje, 4. Ingrad, 5. Gradis, 6. Primorje.

Kegljanje — moški: 1. Cementarna Trbovlje, 2. Pionir, 3. Ingrad, 4. Konstruktor, 5. Gradis, 6. Obnova; **ženske:** 1. Ingrad, 2. Pionir, 3. Obnova, 4. Stavbenik, 5. Salonit, 6. Konstruktor.

Šah: 1. Ingrad, 2. Gradis, 3. Salonit, 4. IMP, 5. Hidromontaža, 6. Pomurje.

Nogomet: 1. Konstruktor, 2. PAP, 3. Grosuplje, 4. Gradbincec, 5. Ingrad, 6. Stavbenik.

Balinanje: 1. IMP, 2. Grosuplje, 3. Primorje, 4. Salonit, 5. PAP, 6. Inštalacije.

Skupna uvrstitev: 1. Ingrad, 2. Gradis, 3. Pionir, 4. Salonit, 5. Konstruktor, 6. Grosuplje, 7. Beton, 8. Stavbenik, 9. Primorje, 10. SCT, 11. Pomurje, 12. IMP, 13. PAP, 14. Hidromontaža, 15. Gradbincec, 16. Vegrad, 17. Cementarna Trbovlje, 18. Obnova, 19. Kograd, 20. Zarja Kamnik itd.

C. PAVLIN

Že vrsto let je na ŠIG-u nepremagljiva namiznoteniška ekipa Gradisa. Z leve proti desni: Drago Dolenc, Janez Pogačnik, Primož Grintal in Matija Krnc

Šahisti Gradisa so bili drugi. V imenu ekipe je pokal prevzel Milan Dular

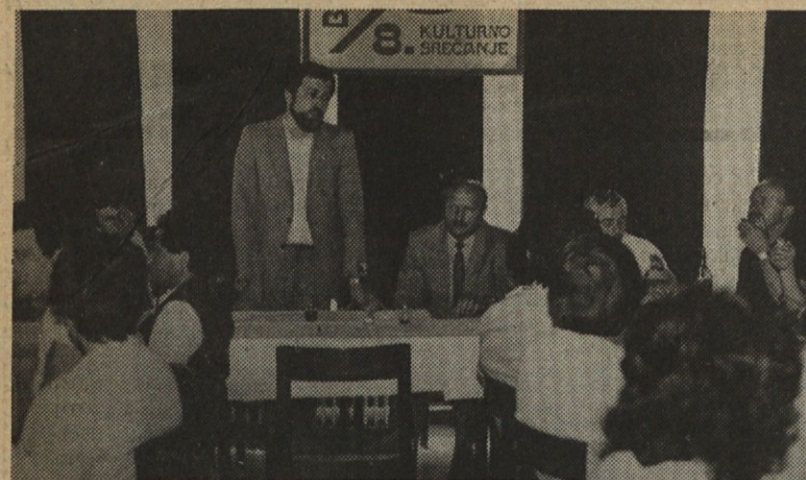
Štefka Bregar v akciji

Predstavnice najboljših treh ženskih strelskih ekip. Za tretje mesto Gradisa je pokal prevzela Angela Gaberc (levo)

Tudi strelci so bili tretji. V imenu ekipe je pokal prevzel Bogo Šenveter (desno)

Predstavnik organizatorjev na začetku srečanja pozdravlja kulturne ustvarjalce

8. kulturno srečanje gradbenih delavcev Slovenije

Delo in kultura — z roko v roki

Razvitost naroda se ne kaže samo v materialnem bogastvu, ampak tudi v odnosu do umetnosti in kulturnega ustvarjanja. Ob upoštevanju takšnih meril se lahko uspešno kosamo prav z vsakim narodom, ne le zaradi števila in izrazne moči poklicnih umetnikov, ampak tudi zaradi ustvarjalne dejavnosti najširših množic. Najbolj vneto in organizirano se ukvarjamo z umetnostjo prav gradbeni delavci. To si lahko razlagamo kot reakcijo na težko delo, kot beg iz vsakdanjosti ali pa kot upor proti enoličnemu življenju. Z izpovedjo si olajšamo srčne stiske in pokažemo svoj odnos do življenja in sveta. Tako si nabereemo novih moči za lažje premagovanje napornega delovnika.

Umetniki-amaterji gradbenih podjetij si tudi izmenjujemo izkušnje. Letos smo se zbrali že osmič v organizaciji Republiškega odbora sindikata gradbenih delavcev Slovenije in Slovenija ceste Tehnike Obnove ter pod pokroviteljstvom skupščine občine Brežice.

Iz Gradisa je prikazalo svoja dela osem ustvarjalcev: Andreja Narobe iz Jesenic tapiserijo, Vladimir Valant iz skupnih služb sliko — olje na platnu, Franjo Štromajer iz gradbene enote Maribor in Andrija Pajtak iz skupnih služb fotografije. Milka Tutek iz gradbene enote Maribor, Tatjana Savinšek iz Jesenic, Vitomir Đuričić iz KOL, Zahid Mehčič, štipendist Gradisa ter Milenko Nikić iz skupnih služb pa so se predstavili z izborom iz svojih pesniških stvaritev.

Likovniki, fotografi in oblikovalci so predstavili svoja dela v ponedeljek, 19. maja z odprtjem priložnostne razstave v galeriji Posavskega muzeja v brežiškem gradu, zatem pa so literati odprli svoja srca in duše in jih v pesmi in prozi ponudili obiskovalcem v viteški dvorani istega gradu.

Izbrana dela sta strokovno ocenila likovni kritik Franc Zalar in pesnik Tone Kuntner, ki je takole ocenil prizadevanja gradbenih delavcev na literarnem področju: »Berem. In odkrivam sanje, ki so se porodile ob mešanju malte, betoniranju, računanju in načrtovanju. Vse več bi jih bilo treba vmešati v to našo betonsko sivino in v te naše odnose.

Ni pomembno, kako globoko sanjamo, tudi ne, kako si sanje pripovedujemo, pomembneje je, da sploh

Umetniki — amaterji gradbenih podjetij zbrani v brežiškem gradu

sanjamo. In predvsem, da ne nemo sanjati. Vsemu navkljub!

Nikogar od teh pesniških duš ne poznam, vendar mi je vsak od njih postal bližji — v ljubezni, hrepenenju, v dvomih in veri, v iskanju lepote in resnice. Prijateljsko hodim z njimi skozi njihove spomine in skozi njihov vsakdan.

Trasirajo in gradijo nevidne ceste po vsej deželi, od mesta do mesta, od človeka do človeka in te so včasih bolj povezujoče od onih, asfaltnih.

Kulturni zbor gradbenih delavcev se je nadaljeval v četrtek 22. maja, z okroglo mizo s temo »Kultura v gradbeništvu« in s predstavitev dramskih in pevskih skupin. Srečanje smo končali v petek z godbo na pihala, nastopom folklornih skupin in revijo pevskih zborov. Gradis na tem področju ni imel svojih predstavnikov.

Zbrane umetnike so pozdravili tudi predstavniki brežiške občine in SCT ter sekretar republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije Franc Hribar ter jim zaželeli še mnogo uspehov na delovnem in kulturnem področju.

● Na okrogli mizi s temo »Kultura v gradbeništvu«, vodil jo je strokovni sodelavec Zveze sindikatov Slovenije Doro Hvalica, so kulturni animatorji in organizatorji ocenjevali kulturno dejavnost gradbincev še s strokovne strani. Ugotovili so, da je »kultura postala nepogrešljiva sestavina družbenega proizvodnega procesa in pogoj za njegov nadaljnji razvoj«, ter da se potreba po umetniškem izražanju širi tako po obsegu kot po kvaliteti.

Posebej je bila poudarjena in pohvaljena večja navzočnost ustvarjalcev iz drugih republik in pokrajin ter kvaliteta njihovih del, saj je bila skoraj polovica avtorjev neslovenske narodnosti.

Umetniška vrednost razstavljenih del se večja vsako leto, vendar je ob težkem gradbeniškem delu potrebno dati priznanje vsem ustvarjalcem, tako tistim bolj izkušenim, kot onim, ki z umetniškim izpovedovanjem šele začenjajo.

Prireditelj naslednjega, to je devetega kulturnega srečanja gradbenih delavcev Slovenije drugo leto, bo Vegrad iz Titovega Velenja.

Milenko Nikić

Razgovor literarnih ustvarjalcev s pesnikom Tonetom Kunterjem (v ospredju), ki je strokovno ocenil njihova dela

Vladimir Valant, Zahid Mehčič, Andrija Pajtak, Vitomir Đuričić, Milka Tutek in Milenko Nikić iz Gradisa so se udeležili kulturnega srečanja

Motnje v poslovanju Strojno prometnega obrata

Težave bomo morali reševati skupno

Kriza v gradbeništvu, ki traja že nekaj let, negativno vpliva tudi na poslovanje našega tozda Strojno prometni obrat. Po zaključnem računu 1985 SPO ni dosegel minimalne akumulacije, kar pomeni, da ima motnje v poslovanju. Zaradi tega je bila v okviru Gradisa ustanovljena komisija za ugotavljanje motenj v poslovanju tozda SPO Ljubljana. Njena naloga je, da preveri poslovanje tozda v lanskem letu, ter da redno spremlja izvajanje ukrepov za odpravo teh težav v letošnjem letu.

Strojno prometni obrat večino svojih del izvaja za Gradis, zato so za njegovo poslovanje pomembne cene storitev, ki jih tozda SPO dosegla v primerjavi s cenami v delovni organizaciji. Komisija je ugotovila, da cene v zadnjih letih niso bile nižje kot v Gradisu, razen leta 1985, ko so bile nižje za 11 odstotkov, kar je seveda vplivalo na dohodek SPO.

V zadnjih dveh letih je padla tudi produktivnost, akumulacija pa se je lani zmanjšala za trikrat v primerjavi z letom 1982. V primerjavi s preteklimi leti se je zmanjšala tudi ekonomičnost ter stopnja reproduktivne sposobnosti, ki je že tako nizka, da ne zagotavlja več nikakršne reprodukcije. Slednje pomeni, da je SPO praktično brez možnosti za posodobitev strojev, če mu vsi zainteresirani tozdi Gradisa ne bodo pomagali.

Od leta 1982 do 1985 pa se je, kljub vsemu, povečal delež osebnih dohodkov v dohodku od 44,8 odstotka do 58,8 odstotka, kar je po mnenju komisije negativen pojav, ker so s tem osnovne funkcije poslovanja močno ogrožene in prizadete. Povečala se je tudi vrednost zalog materiala v primerjavi z vrednostjo lastne proizvodnje.

Po mnenju komisije za ugotavljanje motenj so se tudi v prvih treh mesecih letošnjega leta nadaljevala negativna gibanja iz lanskega leta, saj se akumulativnost ne izboljšuje, likvidnost pa se je še poslabšala.

Vzroki za takšno stanje so po mnenju komisije objektivne in subjektivne narave. Med objektivne faktorje štejejo naraščajočo inflacijo, hitro naraščanje materialnih stroškov in še posebej naraščanje stroškov vzdrževanja. Subjektivni, oziroma notranji razlogi za motnje, so slab odnos tozdo od SPO, ki se kažejo v ohranjanju nizkih cen storitev tozda SPO, v najemanju tuje mehanizacije in v nepripravljenosti združevanja zadostnih sredstev za reprodukcijo za potrebe strojnega obrata. Med vzroke za težave tozda štejejo še slabosti v samem SPO, to je na področju organiziranosti in poslovnosti ter nepravilne investicijske politike, ki je povzročila veliko iztrošenost mehanizacije.

Možnosti za reševanje nastale neugodne situacije vidi komisija v sprotnejšem usklajevanju cen, v povečanju storilnosti, v izboljšanju likvidnosti, v zmanjšanju deleža porabljenih sredstev v celotnem prihodku ter izboljšanju reproduktivne

sposobnosti s tem, da obvezno obračunajo minimalno amortizacijo.

V Strojno prometnem obratu menijo, da je poročilo komisije le ena plat medalje. Direktor tozda, **Stane Fidler** pravi, da so razlogi za takšno stanje predvsem v specifičnem delu, ki ga opravlja njihov tozda in v neurejenem odnosu med njimi in ostalimi tozdi v Gradisu. Resnejše težave so se pričele kazati pred petimi leti, ko so porabili 124 milijonov dinarjev za nakup zemljišča in prostorov na sedanjih lokaciji. To je bila ena največjih finančnih investicij za SPO, saj so razen plačila morali vlagati sredstva tudi v objekte, ki jih je prejšnji lastnik, to je Kovinski obrati, zapustil v zelo slabem stanju. Neurejeni so tudi odnosi med tozdom in Gradisom, saj mora SPO obvezno nastopati na vseh gradbiščih, tako doma, kot v tujini. Tako jim je gradbišče Amara prineslo veliko izgubo, pa tudi plačilo so dobili v dinarjih.

Relativno visoki osebni dohodki, ki so po mnenju komisije za ugotavljanje motenj eden od vzrokov za izgubo v SPO, imajo po prepričanju tovariša Fidlerja ravno obratno funkcijo. Nizki osebni dohodki v preteklosti, bili so celo najnižji v Gradisu, so negativno vplivali na poslovanje. Zaradi njih je bila fluktuacija delovne sile zelo velika, kar se je poznalo tako pri samem delu, kot pri vzdrževanju strojev.

Z novim načinom nagrajevanja, so se razmere bistveno izboljšale. Šoferji in strojniki lahko ob vestnem delu sedaj zaslužijo tudi več kot direktor, kar vpliva na kvaliteto dela ter na odliv kadrov. Urediti bo potrebno še nagrajevanje vzdrževalcev naprav, saj so potrebe po teh delavcih velike, zanimanje za to delo pa je v ljubljanskem območju majhno. Visoki osebni dohodki, so pri takšnem delu upravičeni, saj imajo zaposleni veliko odgovornost, delovna sredstva pa so znatne vrednosti.

Mnogo strojev je že zelo iztrošenih, velike težave pa imajo z uvozom rezervnih delov, ki so razen tega tudi zelo dragi, tako da je razumljivo, da posvečajo veliko skrbi ravnanju z napravami.

Razlog za povečanje motenj v poslovanju v letošnjem letu so razen običajnega zimskega zastoja, tudi v uvozu dveh novih strojev znamke VOLVO za 300 milijonov dinarjev. Težave so imeli tudi zaradi poslovnika o cenah. Tako so lahko do lani le enkrat letno spreminjali cene, šele letos pa so dosegli, da so lahko us-

kladili cene dvakrat, to je 1. februarja in 1. maja. Podan je bil predlog, da bi cene odslej usklajevali vsake tri mesece. V SPO pravijo, da s tem nočejo izsiljevati, želijo le uveljavljati takšno razliko v cenah, kot jo ostale podobne organizacije v Sloveniji.

Večje stroške kot v preteklosti imajo tudi zato, ker že nekaj časa ni večjih gradenj, njihova mehanizacija pa pride prav do izraza šele na velikih gradbiščih.

V SPO so prepričani, da je njihova poslovna politika vseeno dobra in da bodo letos izplavali iz težav. Vse pa le ni odvisno od njih. Tudi Gradis kot celota bi moral nameniti več sredstev za njihovo amortizacijo, saj je ta tozda nujno potreben. V

SPO želijo tudi, da se vsako delo najprej ponudi njim, le če ga ne morejo izvesti, naj ga dajo komu drugemu.

Za bodočnost imajo jasne cilje — letos bodo precej investirali v obnovo hal, kasneje pa nameravajo zgraditi novo menzo, na njeni sedanjih lokaciji pa zgraditi halo za preventivni pregled strojev, uvozili pa bodo več novih kvalitetnih strojev in z njimi nadomestili že iztrošene.

V Strojno prometnem obratu si želijo najti boljši skupni jezik z ostalimi tozdi Gradisa. Pravijo, da brez SPO ne more biti Gradisa, če ga kaj drži skupaj, je to ravno njihov tozda. Zato te težave moramo rešiti, v dobro vseh.

M. M.

Na gradbišču Jeklarne 2 delajo s polno paro

»Gradbeniki bomo delo opravili v predvidenem roku«

Na največjem slovenskem gradbišču Jeklarne 2 na Jesenicah resni časa za počitek. Potem ko so delali tudi vse dni med prvomajskimi prazniki, gradisovci ne zmanjšujejo tempa. Zavedajo se, da se končni rok vse bolj neusmiljeno bliža, in da gradbeniki morajo delati s polno paro do jeseni, ko bo začela montaža tehnološke opreme. Šele takrat bodo lahko nekoliko oddahnili.

Na gradbišču je še vedno 350 delavcev iz tozdo GE Jesenice, GE Ravne, GE Celje, GE Maribor in SPO, pa tudi manjša skupina delavcev kranjskega Gradbinca, ki gradijo trafo postajo 5 in črpalnico.

Gradnja večine objektov sledi terminskemu planu, zamuda pa je še vedno pri skladišču olj in mazil ter pri razdelilni trafo postaji. Oba objekta gradi tozda GE Ravne.

V gradnji je tudi že temelj elektro peči, ki mora biti gotov do 1. avgusta in druga faza železnice.

Tako kot lansko leto, bodo tudi letos v poletnih mesecih na gradbišču delali brigadirji mladinske delovne brigade, ki jo bodo sestavljali mladinci iz slovenskih železarn. Brigadirji, 150 jih bo, bodo urejali okolico in postavili ograjo okrog nove jeklarne. Mladinska delovna akcija na Jeklarni 2 bo trajala od 7. julija do 10. avgusta.

C. P.

Za najmlajše člane PD Gradis

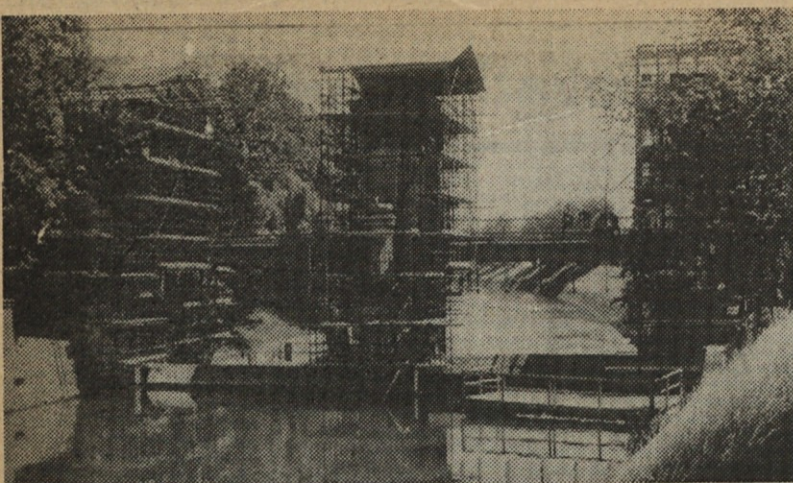
Planinski izlet v Trento

Na dan mladosti, 25. maja, so Gradisovi planinci organizirali za otroke in njihove starše, zaposlene v Skupnih službah in Inženiringu, izlet z avtobusom v eno naših najlepših alpskih dolin, v Trento.

Pot jih je vodila od Mosta na Soči vse do izvira Gregorčičeve »bistre hčere planin«. Ogledali so si sotesko Tolminke s Hudičevim mostom in Dantejevo jamo, slap Boko, trdnjavo Kluže, korita Soče, tesen Mlinarice, arboretum Juliana ter še mnogo drugih biscerov ob zeleni alpski reki.

Zapeljali so se tudi v najlepšo vas naših Julijcev, v Log pod Mangartom v dolini Koritnice, ki je žal močno onesnažena z odplakami iz italijanskega rudnika svinca. Naklonjeno jim je bilo tudi vreme, cel dan ni bilo na nebu niti oblaka, tako da je izlet kar prehitro minil, pa so se morali vrniti nazaj v Ljubljano. Zapeljali so se čez Vrščic, naš najvišji gorski prelaz, in tako sklenili krog.

M. M.

Zapornice so v celoti obdane z odrom

Sodelovanje Gradisa pri obnovi stare Ljubljane

Obnova Plečnikovih zapornic

Ob večji skrbi za Plečnikovo zapuščino so letos prišle na vrsto za celovito rekonstrukcijo tudi zapornice na Ljubljani, saj onesnaženi zrak ni škodljiv le za ljudi, temveč tudi za navidez trajne kulturne spomenike.

Pri obnovi sodeluje tudi Gradisov tozdr Gradbena operativa Ljubljana, resda le kot sestavljalec odra, vendar je njegovo postavljanje zelo zahtevno opravilo, saj mora omogočiti restavradorjem dostop do vseh delov zapornic. Zato so morali obdati z odrom celoten most in to tako, da so ga na mostu sestavili, nato pa spustili podenj. Ob stolpih mora segati oder vse do vodne gladine, ker pa ga niso imeli kam opreti, so ga morali sestavljati od zgoraj navzdol, pri tem pa so si pomagali tudi s splavom, ki jim ga je dala na razpolago Hidrotehnika, ki je investitor del. Ob vsem tem pa so morali omogočiti nemoteno dviganje in spuščanje zapornic, kar je precej oteževalo delo.

Delo nad vodo je tudi zelo nevarno, zato so delavci razen na mostu ves čas zavarovani z vrvjo, saj bi se padec v vodne vrtince pod zapornicami kaj lahko tragično končal.

Nad stolpi so postavili salonitne nadstrešnike, ker mora biti površinska obdelava in peskanje med obnavljanjem zaščiteno pred dežjem.

Objekt bo obnavljal Zavod za raziskavo materiala in konstrukcij. Z iniciranjem posebnega cementnega mleka v razpoke, ki so široke tudi več kot centimeter, so pričeli pravzaprav že med postavljanjem odra,

pa tudi Termika je že končala s postavljanjem nove aluminijaste strehe nad stolpi.

Gradisovi delavci bodo odre odstranili konec leta, ko bo v celoti končana obnova zapornic.

Skupina delavcev GOL-a, vodi jih **Vojislav Antić**, je že nekaj let zaposlena v tem koncu Ljubljane. Sodelovali so pri gradnji Onkološkega inštituta, sedaj pa opravljajo manjša dela za Klinični center, trenutno obnavljajo tlake pred glavnim vhom. Trudijo se ujeti enak barvni odtенок, kot jo ima prejšnji beton, kar pa ni preprosto, ker je stari že obledel, pa še barve so drugačne vrste, kot so bile stare. Pred tem so uredili tla v kleti Kliničnega centra.

Do 19. junija bodo pripravili ploščad za pristajanje helikopterjev za potrebe bolnišnice, nato pa bodo izvajali še nekatera manjša dela za Klinični center, odvisno od potreb in sredstev, ki bodo na voljo. Upajo pa, da bodo dobili tudi kakšna večja naročila.

V časih, ko ni dovolj denarja za velike investicije, se je pač treba prilagoditi in sprejemati tudi manjša dela, ki sicer ne prinašajo velikih dohodkov, omogočajo pa vsaj delo in čakanje na boljše čase za gradbeništvo.

M. M.

Kovinski obrati so prikazali briketirno linijo

LESMA '86

Na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani so 9. junija odprli 17 mednarodni sejem strojev za obdelavo lesa, naprav in materialov, imenovan LESMA 86. Na njem sodeluje 190 razstavljalcev iz Jugoslavije in 13. tujih držav.

Kljub velikem napredku pri izdelavi lesno obdelovalnih strojev in naprav po letu 1980, slovenska strojegradnja ne pokriva niti četrtnine potreb po teh napravah v naši republiki. Prikaz sodobnih tujih strojev bo pripomogel k še hitrejšemu razvoju na tem področju, ki bi lahko postalo tudi izvozno zelo zanimivo. Da smo na področju lesno obdelovalnih strojev sposobni marsikaj narediti, dokazujejo zelo sposobni posamezniki, ki za Slovenijales naređijo kar 45 odstotkov

potrebnih naprav za obdelavo lesa.

Na sejmu sodeluje tudi Gradis s prikazom briketirne linije, ki omogoča racionalno in popolno izrabo lesnih odpadkov in ostankov s tem, da jih predela v kvalitetno gorivo.

Napravo, ki bo čez nekaj mesecev na voljo tudi kupcem, pospešeno dokončujejo v Kovinskih obratih Ljubljana. Možnosti za uporabo te naprave in potreb po njej je veliko, zato ji želimo tudi čim večji tržni uspeh!

M. M.

Razstveni prostor Gradisa s prikazom linije za briketiranje lesnih ostankov.

Namesto popravila — nov most

Most čez Savo pri Dolskem

Gradisovem tozdu Gradbena operativa Ljubljana je bilo že pred leti zupanopopopravilo mostu čez Savo pri Dolskem. Med delom so ugotovili, da se podporni stebri že zelo poškodovani, zato so morali pričeti graditi nov most, star je le dovoz.

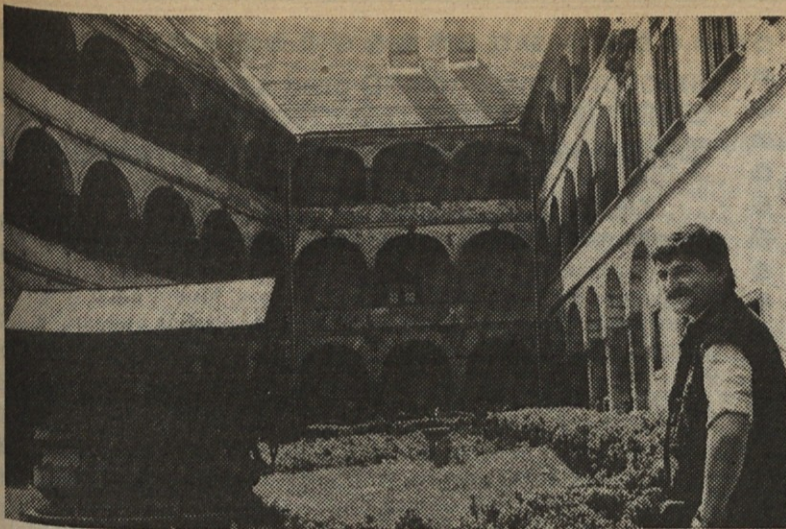
Deroča Sava je v začetku junija odnesla pripravljen nasip in zalila del opreme. V ozadju so nosilci za nov most pri Dolskem nedaleč od Ljubljane

Rok prijav za Gradisove nagrade je 15. september

V majski številki Gradisovega vestnika smo objavili razpis Gradisovih nagrad in diplom za leto 1986. Tajnica komisije nas je opozorila, da je v naslovu prišlo do pomote (v besedilu pa je pravilno zapisano), ker piše, da je rok za prijave 15. avgust. Pravilno je, da je rok za prijave 15. september.

Bralcem se opravičujemo.

Urednik

Evgen Požgai, vodja skupine restavratorjev ptujskih Gradenj na dvorišču ptujskega gradu. Grajska streha je že obnovljena, še ta mesec pride na vrsto fasada dvorišča.

Obnova strehe in fasade

Gradis na ptujskem gradu

Ptujski toz Gradnje že nekaj let uspešno rešuje kulturno dediščino Ptuja in okolice pred propadom. Tako skupina delavcev pod vodstvom Evgena Požgaja že tretji mesec izvaja sanacijska dela na ptujskem gradu.

Lani in letos aprila so prekrili skoraj 3000 kvadratnih metrov grajske strehe. Obnovo so celo pocenili tako, da so staro opeko silikonizirali, ob tem pa je ta postala celo trajnejša kot nova, ki so jo tako potrebovali manj. Pri delu sodelujejo z našim Centralnim laboratorijem, ki jim pomaga s strokovnimi nasveti. Sedaj so pričeli postavljati odre na dvorišču gradu, ker jim je bilo zaupano tudi obnavljanje dvoriščne fasade, kar kaže na veliko strokovnost, kvaliteto in konkurenčno ceno Gradisovega tozda na Ptuju.

Še letos naj bi renovirali tudi grajsko žitnico, če bo dovolj denarja, pa še streho na stavbi, kjer je sedaj restavracija. Letos so obnavljali tudi grad Borl in upajo, da se bodo tja še vrnili.

Dela jim ne manjka, problem so le finančna sredstva, ki jih za kulturo vedno primanjkuje, vendar so pre-

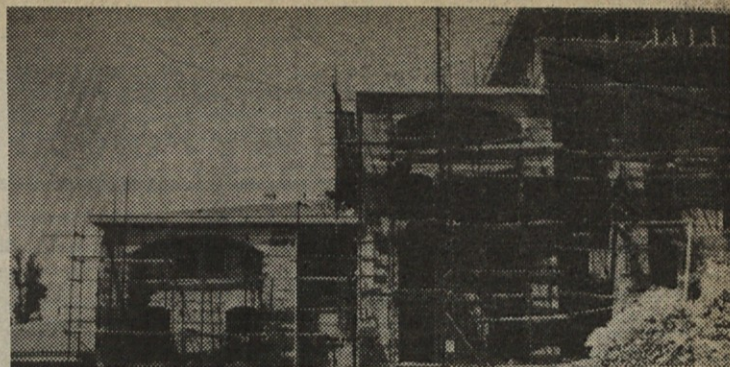
Za nov most je bilo seveda potrebnih več sredstev, kot jih je bilo na začetku zbranih, tako da so se dela zaradi pomanjkanja denarja zavlekla. Sedaj ponovno tečejo z normalno hitrostjo. Nekaj težav je, tako kot lansko leto, povzročila Gradisovim delavcem le narasla Sava, ki jim je zaradi stalnega dežja do konca maja in v začetku junija odnesla gramozen nasip in zalila nekaj opreme.

Tako dolgotrajno in obilno deževje v začetku junija je še marsikomu drugemu prekrizalo račune in povzročilo glavobol, tako da tudi gradbinci ne morejo biti izjema.

M. M.

pričani, da se bo naš odnos do kulturne dediščine le spremenil, in da bodo lahko rešili pred propadom še veliko zgodovinskih objektov.

M. M.

Počitniški dom Tama na Krku je bil pod streho v rekordnem času

Tozd GE Ravne spet gradi na Krku

Borba s časom

GE Ravne ponovno dela na otoku Krku, za TAM Maribor gradi počitniški objekt s 150 ležišči. Delajo od jutra do večera, saj je rok gradnje le pet mesecev. Stavba je že pod streho, vendar je potrebnih še veliko obrtniških in ostalih finalnih del.

Kljub skrbno planiranem roku gradnje nastajajo težave pri dobavi betona od kooperantov v kraju, zaradi deževnega, kar zimskega vremena, zaradi izkopa, objekt je namreč vklesan v živo skalo v strmem in težko dostopnem terenu. Kratek rok ne dopušča normalnega poteka dela obrtnikom, tako da celo ovirajo eden drugega, pa tudi čas sušenja materialov je prekratek.

Za standard naših delavcev je

dobro poskrbljeno. Imajo lastno kuhinjo in urejene stanovanjske razmere, prebivajo v počitniškem domu Tovarne avtomobilov Maribor.

Vendar se Ravenčani ne pritožujejo, za vsako ceno želijo ugoditi investitorju. Pa tudi sezona dopustov je že prišla, delavcem TAM-a pa hočejo omogočiti nemoten oddih.

Ludvik Rudolf

Skupna površina novih proizvodnih prostorov Gorenjskega tiska v Kranju znaša 12.000 kvadratnih metrov

Jesenice in Gradbena operativa Ljubljana gradita Skupaj

Novi proizvodni prostori za Gorenjski tisk v Kranju

Proti koncu gredo dela na novih proizvodnih prostorih Gorenjskega tiska v Kranju, kjer bosta nova tiskarna in kartonaža. V Gorenjskem tisku so se odločili za to naložbo predvsem zaradi večjega izvoza, saj je program, ki ga bodo opravljali v novi tiskarni, v celoti izvozno naraven.

Gre za objekt skupne površine 12.000 kvadratnih metrov. Sestavljen je iz proizvodne hale in aneksa v katerem bodo pisarne in razvojno-raziskovalni center. Osnovna proizvodna hala je že končana, ostale proi-

zvodne površine bodo zgrajene sredi julija, aneks pa konec septembra.

Gradnjo novih proizvodnih prostorov Gorenjskega tiska — izvozni program je prevzel tozd GE Jesenice, vendar je zaradi prevelike angažiranosti na projektu Jeklarna 2, rabil pomoč. Priskočila je Gradbena operativa Ljubljana, tako da so dela razdelili na pol.

Vrednost del po osnovni pogodbi znaša 1,5 milijarde dinarjev, vendar bo objekt ob koncu gradnje vreden že 1,7 milijarde dinarjev.

C. P.

Kaj bo letos novega v naših počitniških domovih?

Domovi so polno zasedeni, največ novosti je v Poreču

Čas dopustov je tik pred nami in številni gradisovci se bodo odpravili tudi v naše domove v Ankaranu, Poreču in Biogradu, za Pohorje pa se bodo odločili le redki. Priprave na sezono so se pričele že pred meseci, saj je bilo treba pripraviti vse potrebno za sprejem gostov. V tem času je bilo tudi odločeno, da se del kapacitet, izhajajoč iz analiz zasedenosti v zadnjih dveh letih, odda v najem.

Počitniški dom v Ankaranu je bil leta 1984 zaseden 82 odstotno, lani 75 odstotno. Padec števila gostov je bil prisoten tudi v Biogradu, tako je bila zasedenost 1984. leta 73 odstotna, lani pa le 68 odstotna. Odstotek zasedenosti se je povečal le v Poreču in sicer iz 76 odstotkov 1984. leta na 88 odstotkov lani.

Na osnovi teh podatkov smo Računski in Konstruktorju oddali eno nadstropje s 30. ležišči v Biogradu in eno hišico z 12. ležišči v Ankaranu. Zato v letošnji sezoni imamo za naše delavce 42 ležišč manj, kar pomeni da je na voljo le 260 ležišč, od katerih je 22 na Pohorju, ki pa v letnem času ni zanimiv.

Naši delavci, ki so nekaj zadnjih let preživeli svoj letni dopust v enem izmed treh obmorskih počitniških domov, so ugotavljali, da smo v domove vlagali bolj malo in da so zato bili že zanemarjeni. V želji, da bi letos stvari le premaknili z mrtve točke, je bila ustanovljena posebna komisija, ki naj bi analizirala sedanje stanje in pripravila predlog nadaljnje ureditve Gradisovih počitniških domov. To je bolj naloga za tekoče srednjeročno obdobje, za letošnjo sezono pa bo v naših domovih kljub vsemu precej novega. Pa začnimo kar od konca.

Ankanar poznamo vsi, saj je to naš najstarejši počitniški dom. V njegovih hišicah je dovolj prostora za 100 dopustnikov. Ima lepo lego in je zaradi bližine, velikega vrta in obilice zelenja najprivlačnejši, ven-

dar pa ima zelo umazano morje, zato gradisovci neradi odhajajo na dopust v Ankanar.

Letos bo v Ankaranu najmanj novega. Opravljena so bila le najnujnejša manjša popravila hišic (elektrika, vodovod, mizarska dela), urejena pa je tudi plaža. Kupljen je tudi nov likalni stroj.

Kako bo z Ankanarom v prihodnje ni še nič jasnega. Plani razvoja Luke Koper predvidevajo gradnjo novih obal, ki bodo segale vse do Ankanara, tako da bo izločen iz programa razvoja ekonomskega turizma, ker bo poleg vode tudi zrak vse bolj onesnažen. Zato je morda rešitev v gradnji lastnega bazena s čisto morsko vodo v njem, ali pa ohranjanje sedanjega stanja in iskanje lokacije za nov počitniški dom. Vsekakor bo treba počakati še nekaj let in videti kaj bo prinesel razvoj in se potem odločiti, vendar moramo že sedaj misliti na vse možne variante.

Kot že sam naslov pove, je največ novega v Poreču. Dom je v celoti prebeljen in prepleškan, obnovljena so okna na katerih so nove mreže proti komarjem in ostalemu mrčesu, v vseh sobah je po tleh postavljen tapisom, nov pa je tudi tepih na stopnišču in pet pomožnih ležišč. V vse sobe so tudi želeli namestiti zavese in nekoliko povečati teraso ter na njej zgraditi ognjišče za pripravo jedi na žaru, vendar je ta del ostal (zaradi pomanjkanja sredstev) ne-realiziran in čaka na prihodnje leto.

Letoviščarji v Poreču bodo takoj

Dogovor z upravniki PD pred sezono

Poenoteni jedilniki, cene pijače različne, kava 100 dinarjev

Pred pričetkom sezone v počitniških domovih Gradisa so se v Ljubljani na posvetu sestali upravniki domov. Med drugim so se dogovorili tudi, kako poenotiti jedilnike, cene pijač pa bodo tudi v prihodnje različne, razen kave, ki bo v vseh domovih po 100 dinarjev.

Do ideje o potrebi po poenotenju jedilnikov je prišlo potem, ko je že večkrat bilo slišati, kako so obroki v posameznih počitniških domovih različni, tako po količini kot tudi po kvaliteti. O različni porabi mesa na posamezni obrok so govorili tudi podatki, ki jih zasledujejo v Računovodsko-instruktažni službi.

Tako so lani v Ankaranu na posamezni obrok porabili 15 dkg. mesa, v Biogradu 23 in v Poreču 25. Razen tega je bilo ugotovljeno, da so dopustniki v Biogradu, še zlasti pa v Ankaranu, lahko dobili le klasični zajtrk, brez možnosti izbire. Vse drugače je bilo v Poreču, kjer je vsako jutro bilo na razpolago vsaj deset možnosti za izbiro zajtrka.

Dogovorjeno je bilo, da naj se v letošnjem letu bolj spoštujejo gostinski normativi glede količine mesa na obrok, kar pomeni, da bodo morale biti porcije v Biogradu in Poreču glede na porabo v lanskem letu, nekoliko skromnejše in v Ankaranu bogatejše. Za zajtrk pa je bilo dogovorjeno, naj bo tudi v Ankaranu in Biogradu tak kot je v Poreču.

Pri cenah pijače pa ni prišlo do enotnega dogovora, ker je treba upoštevati več faktorjev. Nabavne cene pijače se razlikujejo tudi do 80 odstotkov, (predvsem so nižje v Biogradu in Poreču) tako da je prodajna cena vina v Poreču, skoraj enaka nabavni ceni vina v Ankaranu. Domovi se morajo s cenami pijače prilagajati lastnim sredinam in kar tudi ni nepomembno, domova v Ankaranu in Poreču sta odprtega tipa, v Biogradu pa zaprtega. Zato bo tudi cena pijače v slednjem najnižja, v Ankaranu najvišja, Poreč pa bo nekje vmes.

Upravniki pa so se hitro zedinili za ceno kave, ki bo, ob sedanji nabavni ceni, znašala 100 dinarjev.

Dober tek in na zdravje!

C. P.

opazili, da je uničen del naše obale. Občina je dala narediti sprehajalno pot okoli polotoka, tako da smo pri tej gradnji izgubili tudi oba bazenčka za najmlajše, obala pa bo še bolj dostopna vsem tujim ljudem.

S svojimi 75. ležišči je počitniški dom v Poreču tudi najbolj iskan med gradisovci. Zato je tudi odstotek zasedenosti zelo visok. Da bi število ležišč še povečali, so člani že prej omenjene komisije predlagali, da naj bi odkupili ponujeno sosednjo hišo in pa sosednje ruševine, ki bi se delno dale preurediti v koristne prostore, ker je drugi del ruševin pod spomeniško zaščito.

Biograd na moru je nov dom, tako da večjih popravil ne potrebuje, temveč se le redno vzdržuje. Kljub temu bodo letos nadomestili 15 že iztrošenih pomožnih ležišč in kupili nov ledomat ter likalni stroj.

Vsa omenjena popravila, adaptacije in nakupi nove opreme so šli iz razpoložljivih sredstev sklada amortizacije, če bi se pa odločili za večje posege in večja popravila, takrat bi bilo potrebno dodatno združevanje, saj letna amortizacija ne bi zadoščala.

O počitniškem domu na Pohorju tokrat ne bi pisali (več pred začetkom zimske sezone), pa vendar le toliko, da tudi na Pohorju ne bo več-

jih posegov in popravil, razen seveda ureditve vodovoda.

Na koncu zapišimo še imena letošnjih upravnikov počitniških domov, le-ti so isti kot lani in sicer: v Ankaranu je upravnica Jožica Krajnc, v Poreču je upravnik Ivan Kovačič, v Biogradu je upravnik Damir Mišulič in na Pohorju Franc Novak.

Vsem dopustnikom želimo ugodno počutje v naših domovih, lepo vreme in toplo morje z željo, da nam o svojem letovanju pošljete tudi kakšen prispevek v katerem lahko hvalite dobro in kritizirate slabo, napišete svoje želje za prihodnje, skratka predlagate, kako naj bodo uredili naše počitniške domove. Čim več idej in predlogov bo, tem lažja in paravilnejša bo odločitev.

Pričakujemo vaše želje, kritike, predloge, hvale, ideje in vse ostalo, kar vam pride na misel v zvezi z počitniškimi domovi.

C. P.

Abrahami!

Prišel je pote Abraham,
te popeljal v svoj hram.
Ne skrbi, če je mimo pol stoletja,
pri nas si deležen večnega poletja!

Junija nekaj naših delavcev praznuje 50. rojstni dan. Tudi tokrat nam je podatke posredoval računalnik, ki ima zbrane kadrovske podatke. Izpisal je 11 imen in priimkov naših delavcev iz šestih tozdov, in sicer:

- Janez Žagar — Lesno industrijski obrat Škofja Loka
 - Vehbija Čerić — GE Maribor
 - Milutin Grumić — GE Celje
 - Franc Hren — Gradbena operativa Ljubljana
 - Ivana Jakopič — Kovinski obrati Ljubljana
 - Ivan Kokot — GE Maribor
 - Stjepan Kopljar — Kovinski obrati Ljubljana
 - Ranko Kutlija — GE Celje
 - Zarif Ljubijankić — GE Celje
 - Mirko Popović — GE Jesenice
 - Alojz Seliškar — Gradbena operativa Ljubljana
- Vsem 50-letnikom iskreno čestitamo!

M. F.

ZAHVALA

Vsem sodelavcem in znancem se zahvaljujem za izrečeno sožalje in darovano cvetje ob izgubi moje mame.

Lojze Meule
Tozd KO Ljubljana

1. športne igre upokoencev Gradisa

Najboljši upokoenci Ljubljane

Šport je v Gradisu priljubljena in potrebna aktivnost. To dokazujejo tudi gradisovci, ki brez njega ne morejo, tudi ko se upokoijo. Društvo upokoencev Gradisa je celo tako zavzeto, da je organiziralo športne igre upokoencev.

Na igrah, ki so jih izvedli 22. maja na Starem Vodmatu v Ljubljani, so nastopile ekipe upokoencev Gradisa iz Ljubljane, Jesenic in Maribora ter upokoenci iz krajevne skupnosti Vodmat. Pomerili so se v naslednjih športnih disciplinah: streljanju z zračno puško, balinanju, kegljanju ter šahu.

V ekipnem delu strelskega tekmovalstva so zmagali člani društva upokoencev Gradisa iz Ljubljane v sestavi: Jože Narandja — 156 točk, Jože Jarkovič — 151, Ludvik Šnajder — 170, Alojz Kobal — 147, skupaj 624. Drugo mesto je zasedla ekipa upokoencev iz Starega Vodmata: Jože Janež — 130, Slavko Škrenj — 107, Franc Štok — 91, in Franc Kumar — 116, skupaj 444. Tretja je bila ekipa društva upokoencev Gradisa iz Maribora: Ivan

Ciringer — 30, Franc Stranšak — 107, Slavica Dankovič — 111 in Marica Kočevar — 82, skupaj 330 točk.

Razvrstitev posameznikov je bila takšna: Ludvik Šnajder — 170, Jože Narandja — 156, Jože Jarkovič — 151, Alojz Kobal — 147 (vsi DU Gradis Ljubljana) in Jože Janež — 130 točk, DU Stari Vodmat.

Tudi pri balinanju so bili najuspešnejši upokoenci iz ljubljanskega Gradisa, drugi so bili predstavniki Starega Vodmata, tretji pa Mariborčani.

Pri kegljanju so imeli največ športne sreče — in znanja — tekmovalci iz Vodmata, drugi so bili upokoenci iz Maribora, tretji pa gradisovci iz Ljubljane.

V šahu ni bilo vseh ekip, zmagal je Vodmat pred Mariborom.

Strelci upokoencev Gradisa iz Ljubljane. Prvi z leve je Ludvik Šnajder, eden od organizatorjev srečanja in zmagovalac med strelci

Srečanje, ki je lepo uspelo v zadovoljstvo vseh nastopajočih, je organiziral iniciativni odbor društev upokoencev Gradisa iz Ljubljane.

Bolj kot sami rezultati je seveda pomembna udeležba in občutek, da se tudi po upokojitvi delavci Gradisa še vedno čutijo pripadnike svoje bivše delovne organizacije. Razšli pa so se v upanju, da se drugo leto spet srečajo, po možnosti v še večjem številu.

M. M.

V spomin

Martin Koler

Ob nenadni in nenadomestljivi izgubi najinega moža in očeta Martina Kolerja se zahvaljujemo vsem članom kolektiva Gradbene operativne Ljubljane in ostalim članom Gradisa, ki so nama izrazili svoje sožalje in kakorkoli drugače stali ob strani.

Istočasno se zahvaljujemo tudi za tople poslovilne besede in darovano cvetje, kakor tudi za ostale oblike pomoči v teh težkih dneh. Žena Marija in sin Marko

Mariborski upokoenci Gradisa na izletu v Logarsko dolino

Mariborski upokoenci so med aktivnejšimi v Gradisu

Upokoenci, pridružite se tudi vi!

V soboto, 24. maja, so se člani gradisovega mariborskega aktiva upokoencev podali z avtobusi na izlet v Logarsko dolino. 82 udeležencev izleta je tako zaključilo dobro leto dni aktivnega delovanja mariborskega aktiva. V Mariboru je preko 400 upokoencev Gradisa, v aktivu pa jih je sedaj vključenih okoli 200.

Pot jih je vodila do Celja, kjer so si ogledali muzej NOB imenovan Pisker, pa vse do Luč, kjer so se malo okrepčali, nato pa nadaljevali pot po Logarski dolini. Seveda niso pozabili na ogled slapu Rinka ter Savinjskega gaja, kjer je park slovenskih vrtnarjev.

Pozno popoldan so se polni lepih vtisov vrnili v Maribor z željo, da bi bilo takih srečanj še več. Pa še nekaj so med potjo sklenili. Letos bi želeli vključiti v svoje vrste tudi še ostale upokoence, da bi jih bilo prihodnje leto še več.

Manjkal ni tudi obvezen posnetek vseh izletnikov. Posnetek je hkrati tudi vabilo vsem, ki še ne prebirajo glasila upokoencev Gradisa »Gradisove korenine«, da se s kartico ali pismom oglasijo svoji nekdanji kadrovske službi Gradisa. V aktivu bodo veseli vsakega sporočila in ga bodo objavili v »Gradisovih koreninah«. F. Š.

GRADISOV VESTNIK je glasilo delavcev delovne organizacije GIP GRADIS. Izdaja ga Odbor za informacije v sestavi: predsednica Karolina Vodopivec, člani Štefan Rac, Sonja Gračanič, Ludvik Rudolf, Miranda Cattonaro in tajnik Gojmir Bernot.

Glavni in odgovorni urednik Cveto Pavlin. Tehnični urednik Matija Krnc. Člani uredniškega odbora: Milenko Nikić, Vesna Gregorič, Ludvik Rudolf, Vlado Ferbici, Vinko Damjan, Jani Klančar, Aleksander Bojanić in Tatjana Savinšek.

Tiska tiskarna Ljudska pravica v Ljubljani. Naklada 8.800 izvodov.

Naslov uredništva: GIP GRADIS, Gradisov vestnik, Šmartinska 134 a, 61000 Ljubljana. Telefon (061) 441-422 int. 232 in 220.

Nagradna križanka

10. junija smo z žrebom izbrali dobitnike nagrad Gradisovega vestnika. Do tega dne je v uredništvo prišlo 73 rešitev, od tega tudi nekaj nepravilnih. Zanje objavljamo pravilno rešitev: nežnost, ljubezen, EŽ, raki, kes, Bac, tla, Oli, okla, IA, prt, Kp, Ra, mošt, Rora, lak, pončo, imam, oro, čarter, rak, Opčine, Ta, Ant, scena, Irka, Ston, Ake, Tizian, tiran, avioni, ekipa, Kt, ar, US, kasetna arena, trubadur, noht, Erazem, obla, kenotaf, sram, lovina, tip.

Nagrajenci so:

1. nagrada, 700 din — **Malči Samec**, KO Ljubljana
2. nagrada, 600 din — **Marjan Adamič**, GE Celje
3. nagrada, 500 din — **Oton Roškar**, GE Maribor
4. nagrada, 400 din — **Said Miškić**, KO Ljubljana
5. nagrada, 300 din — **Marjeta Dekleva**, SPO Ljubljana

Dobitnikom nagrad čestitamo!

Zaradi preobilice drugega gradiva je žal izpadla nagradna križanka. Objavili jo bomo v naslednji številki. Prosimo za razumevanje!

18. srečanje mladih iz BVGP je bilo v Splitu

Mladost, prijateljstvo, bratstvo...

Takoj po vojni, ko smo obnovljali in gradili porušeno domovino, so nastala gradbena podjetja, med katerimi so nekatera od vojske prevzela nekaj gradbene mehanizacije in opreme, druga so z vojsko tesno sodelovala ali kaj podobnega. Pred sedemnajstimi leti so se domislili mladinci iz beograjskih podjetij Ratko Mitrović, Napred in Centropjekt, da bi bilo treba organizirati srečanja mladih iz bivših vojno gradbenih podjetij (BVGP) Jugoslavije.

Tako se je začela lepa tradicija srečanj mladih iz bivših vojno gradbenih podjetij Jugoslavije, ki je letos bilo že 18. po vrsti. Na srečanjih sodelujejo mladi iz že prej omenjenih beograjskih podjetij ter iz Tempa in Monterja iz Zagreba, Ivana Lučića Lavčevića iz Splita, Vranice in Unioninvesta iz Sarajeva, Primorja iz Reke in Gradisa iz Ljubljane.

Letošnje srečanje je v mesecu mladosti organizirala delovna organizacija Ivan Lučić Lavčević v Dui-lovu pri Splitu, kjer je 300 mladincev tri dni prijateljevalo in tekmo-

valo v malem nogometu, kegljanju, šahu, streljanju za dekleta in v namiznem tenisu ter kvizu znanja. Rezultati niso bili v prvem planu. Bolj pomembno je bilo prijateljstvo, bratstvo in enotnost.

Zadnji dan so si udeleženci srečanja mladih GVGP ogledali vojaško luko Loro, v kateri je bil usidran tudi Galeb, ladja, na kateri je od 1952. leta pa do svoje smrti tovariš Tito preživel več kot leto dni.

Srečanje mladih iz bivših vojno gradbenih podjetij Jugoslavije bo prihodnje leto organiziral Gradis. C. P.

16. svetovno prvenstvo v kegljanju

Gradisovca Bizjak in Juvančič 11. in 12. na svetu

V Münchnu so od 18. do 23. maja merili moči najboljši svetovni kegljači. Barve jugoslovanske reprezentance sta zastopala tudi dva kegljača Kegljaškega kluba Gradis in sicer, Darko Bizjak in Albin Juvančič.

Med kegljarkami je svetovna prvakinja postala Jugoslovanka Marika Nagy, med kegljači pa Madžar Bela Csanyi, ki je podrl 2909 kegljev (gre za seštevek ekipnega nastopa, nastopa v parih in med posamezniki). Drugi je bil njegov rojak Mattai, ki je podrl 2863 kegljev in tretji Romun Tismaran s 2825 podrtimi keglji.

Naš najboljši predstavnik je

bil Puharič na osmem mestu. Podrl je 2776 kegljev. Darko Bizjak je bil 11. in Albin Juvančič 12. Podrla sta enako števil kegljev, 2773, vendar je Juvančič slabše čistil. C. P.

Pred zaključkom državnega prvenstva v kegljanju

Precejšnja prednost Gradisa

Na ljubljanskih kegljiščih Gradisa in Maksa Perca je bil 7. in 8. junija prvi nastop v okviru polfinala letošnjega moštvenega državnega prvenstva za kegljače, na katerem so nastopila najboljša moštva iz Hrvaške in Slovenije. Nastopilo je 8 ekip.

Najboljši so bili kegljači Gradisa, ki so skupaj podrl 10.529 kegljev in si pred drugim nastopom, ki bo 14. in 15. junija na kegljiščih Splita, priprali veliko prednost pred Medveščakom iz Zagreba. Med kegljači Gradisa sta bila tudi tokrat najuspešnejša reprezentanta Albin Juvančič in Darko Bizjak.

Doseženi so bili naslednji rezultati: 1. Gradis Ljubljana 10.529 keg-

ljev, 2. Medveščak Zagreb 10.403, 3. Poštar Split 10.296, 4. Brodosplit 10.291, 5. Tekstina Ajdovščina 10.154, 6. Marjan Split 10.1345, 7. Radenska 10.084 in 8. Zanatlija Nova Gradiška 9.926.

Po splitskem nastopu se bo pet najboljših moštev uvrstilo v finale letošnjega državnega prvenstva. C. P.

Tehnična izvedba in organizacija TK Gradis-Branik

2. teniško prvenstvo gradbenikov

Pod pokroviteljstvom Konference OOOZS GIP Gradis — Komisije za šport in rekreacijo je bilo v Mariboru, 31. maja, republiško tekmovanje gradbenikov v tenisu. Tekmovanje je potekalo v treh kategorijah. Žal pa se ga niso udeležile predstavnice nežnega spola. Tekmovanje je s tem sicer izgubilo na lepoti, ne pa na borbenosti, saj so nekateri iztisnili iz sebe še zadnji atom moči.

Prvi štirje v posameznih kategorijah so prejeli medalje, ki jih je, poleg predsednika organizacijskega odbora Črta Božiča, predal predsednik Komisije za šport in rekreacijo pri Republiškem odboru sindikata gradbenih delavcev Slovenije, Matija Krnc.

Rezultati moški do 35 let: 1. Tomovič-SCT, 2. Idžojtič-Konstruktor, 3. Oberleit-Gradis, 4. Ribič-Alprem, 5. Ambrožič-Hidrogea.

Moški od 35 do 45 let: 1. Prešern-Hidrogea, 2. Lušene-Kograd, 3. Pečnik-SCT, 4. Zidar-Opekarna Križevci, 5. Božič-Gradis.

Moški nad 45 let: 1. M. Urh-Alprem, 2. Jeršan-Republiški odbor sindikata gradbenih delavcev Slovenije, 3. Pogačnik-Gradis, 4. B. Urh-Alprem, 5. Kalderon-Opekarna Košaki.

Ostali gradisovci so se uvrstili takole: Polajnar in Štromajer sta bila vsak v svoji skupini šesta, Potočnik in Kristanič pa sta že v prvem kolu naletela na močnejša nasprotnika in tako končala s tekmovanjem. F. Š.

3. teniško prvenstvo GE Maribor

Tenis je vse bolj priljubljen

Letošnjega spomladanskega teniškega prvenstva GE Maribor, se je udeležilo kar 15 tenisačev. Nekateri so se pomerili prvič. Večina pa je imela med seboj še neporavnane račune iz lanskega leta. Ker je Črtomir Božič na SIG-u prvo mesto (zaradi težje poškodbe), prepustil drugim, se je trdno odločen osvojiti tozgodovo trofejo, podal v zagrižen boj že kar v samem začetku. Prva žrtev je bil Pernat, sledili pa so mu Štromajer in Oberleit ter v finalu še Kristanič.

Da je tenis šport, ki se ga lahko naučiš tudi v malo poznejših letih, pa je dokazal Izidor Kru-

Črtomir Božič med igro

nič, ki je sicer osvojil 11. mesto. Zadnje, 12. mesto je sicer pripadalo Dobrajcu, vendar je s svojo igro dokazal, da bi sodil vsaj nekaj mest više.

Končni rezultati 3. teniškega prvenstva GE Maribor: 1. Č. Božič, 2. P. Kristanič, 3. B. Oberleit, 4. S. Potočnik, 5. F. Štromajer, 6. B. Mlinarič, 7. Žižek, 8. T. Golob, 9. S. Pernat, 10. V. Koren, 11. J. Puklavec, 12. I. Krunič, 13. M. Majerič, 14. T. Sikošek in 15. Dobrajc. F. Š.